

STICHTING

PC (V)SO

KAMPEN EO

Jaarverslag 2016

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Algemene beschrijving van de organisatie	
1. Tenaamstelling	4
2. Juridische structuur	4
3. Organisatiestructuur	5
4. Verslag Toezichthouders	5
5. Financiën	6
6. Continuïteitsparagraaf	11
7. Ontwikkelingen 2016	13
8. Identiteit	14
9. Medezeggenschap	14
10. Horizontale verantwoording	14
11. Interne risicobeheersings- en controlesysteem	14
12. Treasuryverslag	16
Jaarverslag 2016 SBO de Trimaran/ Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen	17
Beleid onderwijs en leerlingondersteuning	17
Verloop van het leerlingaantal de laatste 5 jaar	17
Organisatie	18
Personeel	18
Reflectie	18
Doelen	19
Prestaties	19
Verband ontwikkeling in de omgeving en missie/visie	19
Relatie missie/visie en strategische doelstellingen	19
Welke activiteiten gedaan om doelen te bereiken	20
Jaarverslag 2016 SO de Schakel/ Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen	21
Beleid onderwijs en leerlingondersteuning	21
Verloop van het leerlingaantal de laatste 5 jaar	21
Organisatie	22
Personeel	22
Reflectie	22
Doelen	22
Prestaties	23
Verband ontwikkeling in de omgeving en missie/visie	23
Relatie missie/visie en strategische doelstellingen	23
Welke activiteiten gedaan om doelen te bereiken	24
Jaarverslag 2016 VSO de Spanker	25
Beleid onderwijs en leerlingondersteuning	25
Verloop van het leerlingaantal de laatste 5 jaar	25
Organisatie	25
Personeel	25
Reflectie	26
Doelen	26
Prestaties	26
Verband ontwikkeling in de omgeving en missie/visie	27
Relatie missie/visie en strategische doelstellingen	27
Welke activiteiten gedaan om doelen te bereiken	27

Voorwoord bij het jaarverslag 2016

Het jaar 2016 was een intensief jaar voor alle betrokkenen bij de stichting PC SO en VSO te Kampen e.o. Terwijl we in 2015 nog in de afbouw van een reorganisatie zaten, was het jaar 2016 er een van bouwen aan de toekomst: ontwikkeling en vernieuwing.

De ontwikkelingen en de gevolgen van Passend Onderwijs worden steeds meer duidelijk. Het leerlingenaantal in het Speciaal Onderwijs krimpt verder en er komen meer en meer kortlopende arrangementen voor leerlingen die onze scholen bezoeken. De Ambelt sloot per 1 augustus 2016 haar vestiging in Kampen en deze leerlingen werden ingeschreven bij het SO (05PZ). Onze Stichting was reeds enige tijd in gesprek met De Ambelt om de leerlingen die bij De Ambelt stonden ingeschreven een goede plek te bieden binnen onze scholen. Het SBO en het SO (Schakel en Ambelt) gingen al in het voorjaar 2015 gezamenlijk aan de slag om de beoogde (inhoudelijke) samenwerking met de vestiging van de Ambelt in Kampen (SO) te verkennen en in te vullen onder de naam Pluto. In 2016 is deze verkenning omgezet in een doel om per 01-08-2016 één geïntegreerde school "Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen" te gaan vormen. Het project Pluto met veel onbekende variabelen werd steeds concreter en heeft de vorm en naam gekregen van de nieuwe school: Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen.

Het vertrek van de Ambelt en het (voorlopig) aangekondigde vertrek van Kentalis uit het gebouw en uit de Stichting Prisma vraagt van ons een heroriëntatie op de huisvesting van het SO en het SBO. Met de gemeente wordt intensief overlegd over deze ontwikkelingen. Momenteel is de stand van zaken als volgt; de Stichting Prisma die de exploitatie van het gebouw verzorgt zal worden ontbonden. Onze Stichting zal opnieuw afspraken maken met gemeente over de condities waaronder het gebruik van het gebouw kan worden voortgezet.

De krimp in het VSO en de samenwerking met het VO vraagt eveneens om een heroverweging voor huisvesting VSO. Inmiddels hebben we besloten om per 01-08-2018 het VSO te verhuizen naar het gebouw Prisma. Voor benodigde praktijkruimtes wordt zoveel als mogelijk aangesloten bij reeds bestaande voorzieningen. Zo wordt er bijvoorbeeld vanaf augustus 2016 gebruik gemaakt van de conciërgewoning van het Almere College. Hierin vinden activiteiten plaats die te maken hebben met wonen en zorg. Het Almere College maakt gebruik van deze ruimtes voor leerlingen die even rust nodig hebben.

Het VSO heroriënteert zich mede op basis van de participatiewet op haar opdracht en maakte keuzes om leerlingen meer en nog beter voor te bereiden naar de arbeidstoeleiding. Met zowel het reguliere PO in Kampen als het reguliere VO in Kampen en Dronten wordt verkend hoe de samenwerking verder vorm kan krijgen.

Om de afname van het aantal leerlingen op te vangen in de formatieomvang wordt sterk ingezet op een flexibele schil. Vanwege de Wet Werk en Zekerheid (WWZ) en de gewenste flexibele schil maken we voor ongeveer 10% van de formatie gebruik van tijdelijke contracten en/of een Payroll constructie bij Randstad. Hiermee hebben we de afname van werkgelegenheid in 2016 opgevangen en zijn we in staat om de afname in 2017 te realiseren.

Naast een forse investering in ICT-middelen in 2016 wordt door de medewerkers fors geïnvesteerd in professionalisering door het volgen van een masteropleiding of andere trajecten.

Er wordt hard gewerkt door onze betrokken en gedreven collega's daarbij weten we ons gedragen door Gods Geest om er te zijn voor de leerlingen waarvoor we dit werk mogen verrichten.

Henk van der Wal,
Bestuurder

3. Organisatiestructuur

Het bestuur vormt het bevoegd gezag van de volgende scholen:

SBO De Trimaran (02WY)
M. Postlaan 1a Kampen
Directeur mw. C.S. Rook - van Urk MLE

SO De Schakel (05PZ)
M. Postlaan 1a Kampen
Directeur mw. C.S. Rook - van Urk MLE

Per 1 augustus 2016 zijn de scholen SBO De Trimaran, SO De Schakel en SO Ambelt, locatie Kampen samengevoegd tot één geïntegreerde school voor SBO en SO: 'Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen'.

VSO De Spanker; gespecialiseerd voortgezet onderwijs (05PZ)
Hoefblad 9 Kampen
Directeur mw. M.I.E. Visser

Onder verantwoordelijkheid van de directeur wordt conform het managementstatuut de dagelijkse en algemene leiding uitgeoefend. Afhankelijk van het aantal leerlingen en de ondersteunings- en zorgvraag van de leerlingen wordt formatie toegekend voor onderwijsgevende taken, ondersteunende c.q. coördinerende taken, projecten en overige werkzaamheden van een school. De inzet van formatie is gekoppeld aan het schoolplan van elke school. Het schoolplan bevat een beschrijving van het beleid inzake de kwaliteit van het onderwijs dat binnen de school wordt gevoerd. Het schoolplan omvat in ieder geval:
Het onderwijsbeleid
Het personeelsbeleid
Het kwaliteitsbeleid

Met ingang van 1 augustus 2015 is voor de scholen een nieuw schoolplan voor de periode 2015-2019 in werking getreden. In 2016 is er een addendum opgesteld in verband met de vorming van de geïntegreerde school: Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen.

4. Verslag toezichthouders

Goed onderwijs, goed bestuur.

De Raad van Toezicht heeft de volgende wettelijk vastgestelde taken:

- het vaststellen en goedkeuren van de begroting, het jaarverslag en het strategisch meerjarenplan van de school;
- toezien op de naleving door de bestuurder van de wettelijke verplichtingen, volgens de code goed bestuur primair onderwijs;
- toezien op de rechtmatige verwerving en de doelmatige rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen van de school;
- aanwijzen van de externe accountant;
- jaarlijks afleggen van verantwoording over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden zoals hierboven beschreven;
- bovendien evalueert de Raad van Toezicht jaarlijks haar eigen werkwijze en functioneren;
- de Raad van Toezicht voorziet in eigen professionalisering.

In 2016 heeft hij daar op de volgende wijze invulling aan gegeven.

In het kader van de wettelijke verplichting van scheiding tussen bestuur en toezicht is gekozen voor het model van Good Governance volgens de principes van Carver. De bestuurder heeft de algemene eindverantwoordelijkheid voor de instandhouding van de school, voor de kwaliteit van het onderwijs en de bedrijfsvoering. De bestuurder rapporteert hierover aan de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht heeft in 2016 vijf keer vergaderd volgens een vooraf vastgesteld rooster. Daarnaast was er regulier overleg met de GMR. Tijdens dit overleg informeren Raad van Toezicht en GMR elkaar over hun activiteiten en functioneren. Er wordt kennisgenomen van elkaars

speerpunten en de accenten die worden gelegd in het overleg met de bestuurder. Zaken en zorgen m.b.t. Passend Onderwijs zijn gedeeld en besproken.

De Raad van Toezicht draagt actief zorg voor eigen professionalisering. Zij is lid van de VTOI en in die hoedanigheid bezoeken de leden congressen en nemen zij deel aan workshops. De Raad van Toezicht is in 2016 een dagdeel onder leiding van Harry Nijkamp van Nijkamp Consult bijeen geweest om een zelfevaluatie uit te voeren. Tijdens die bijeenkomst is de werkwijze van de Raad van Toezicht besproken aan de hand van het Handboek Toezicht. Resultaat van de bespreking is dat de leden van de Raad van Toezicht hun rol scherper voor ogen hebben.

De taken zijn binnen de Raad van Toezicht verdeeld. Er is een remuneratiecommissie, een auditcommissie en een kwaliteitscommissie die tevens gaat over de identiteit. De commissies nemen een actieve positie in. De auditcommissie heeft een frequent contact met de bestuurder. Hij volgt nauwgezet de financiële situatie en is betrokken op de transparantie van de rapportage. De kwaliteitscommissie vertaalt het reglement naar een visie op toezicht binnen onze stichting en stelt speerpunten vast. De commissie is betrokken bij het opstellen van een organisatiebreed kwaliteitszorgsysteem.

De voorzitter heeft een regelmatig bilateraal contact met de bestuurder. Eind 2016 is er een functioneringsgesprek met de bestuurder gehouden. Hiervan is in de volgende Raad van Toezicht-vergadering verslag gedaan. Met waardering en respect voor de bestuurder en zijn functioneren heeft de Raad van Toezicht hiervan kennisgenomen en daarmee het vertrouwen in de bestuurder bevestigd.

De Raad van Toezicht voelt zich zeer betrokken op het onderwijs en de gang van zaken binnen de Stichting PC (V)SO en Kampen e.o.. De Raad van Toezicht houdt zich actief op de hoogte van Passend Onderwijs en andere ontwikkelingen op het terrein van speciaal onderwijs in relatie tot organisatie, bestuur en politiek.

De bestuurder informeert het bestuur schriftelijk op vastgestelde momenten met een voortgangsrapportage. Tevens worden de Raad van Toezicht-vergaderingen schriftelijk voorbereid aan de hand van een jaaragenda. Tijdens de vergaderingen wordt door de bestuurder verantwoording afgelegd over het door de bestuurder uitgevoerde en nog uit te voeren beleid en worden strategische zaken op open wijze door Raad van Toezicht en bestuurder bediscussieerd. Jaarlijks evalueert de Raad van Toezicht het functioneren van de bestuurder.

In 2016 hebben zich geen wijzigingen voorgedaan in de samenstelling van de Raad van Toezicht. Volgens het rooster van aftreden was de voorzitter aftredend na een tweede termijn van vier jaar. Met instemming van de overige leden van de Raad van Toezicht heeft hij zich beschikbaar gesteld voor een nieuwe periode.

5. Financiën

Algemeen

Vanwege zorgvuldig financieel beleid en afspraken met de Ambelt over over te nemen activiteiten kan het boekjaar 2016 met een gunstig resultaat worden afgesloten. Voor de korte termijn zijn er voor de Stichting geen financiële problemen voorzien. Voor de langere termijn zal echter zeer kritisch moeten worden omgegaan met het aangaan van financiële verplichtingen zowel in personele als in materiële zin. Wijzigingen in cao en de Wet Werk en Zekerheid versterken dit. Ook in de jaren die volgen zullen we als scholen te maken krijgen met krimp hetgeen betekent reductie van formatieomvang. Beleidsmatig hebben we daar in 2016 reeds op geanticipeerd door alle medewerkers het aanbod te doen om duizendsten, honderdsten en/of tienden van hun formatie in te leveren tegen een bonus (doorlopen van deze formatie gedurende drie of vijf maanden, maar daarbij vrijgesteld van werkzaamheden). Meerdere collega's hebben van dit aanbod gebruik gemaakt. Bovendien hebben we eind 2016 twee vaststellingsovereenkomsten getekend en is er afscheid genomen van een collega door tussenkomst van de kantonrechter. Hiermee is er weer ruimte om de flexibele schil aan te vullen en om terugloop in formatie op te vangen.

Politieke en maatschappelijke ontwikkelingen

In 2016 werden we geconfronteerd met de gevolgen van de WWZ. Door de invoering van Passend Onderwijs in 2014 is er momenteel nog geen stabiele situatie voor wat betreft het aantal leerlingen, dus ook niet v.w.b. de formatieomvang voor het personeel. Nu, vanaf 1 oktober 2016 de instroom van de leerlingen weer is gegroeid met 10 leerlingen en bovendien de bekostiging per

leerling in een aantal gevallen toenam in verband met een hogere bekostiging, is er tijdelijk meer ruimte voor uitbreiding van formatie. Deze vraag naar personeel lossen we op via een payrollconstructie (duurdere variant) om daarmee verplichtingen op de langere termijn aan personeel te voorkomen. Overigens neemt dit extra kosten met zich mee. Zie elders in het verslag de ontwikkelingen van de geïntegreerde school Prisma.

Exploitatieresultaat

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
Baten			
Rijksbijdrage OCW	3.326.054	3.042.500	3.418.310
Overige overheidsbijdragen	54.237	23.000	21.623
Overige baten	<u>469.169</u>	<u>165.600</u>	<u>290.030</u>
Totaal baten	3.849.460	3.231.100	3.729.963
Lasten			
Personeelslasten	3.189.250	2.710.000	2.753.838
Afschrijvingen	83.390	92.000	76.441
Huisvestingslasten	88.566	143.000	152.989
Overige lasten	<u>402.201</u>	<u>258.000</u>	<u>317.335</u>
Totaal lasten	<u>3.763.407</u>	<u>3.203.000</u>	<u>3.300.602</u>
Saldo baten en lasten	86.053	28.100	429.361
Financiële baten en lasten	2.924	1.000-	4.905
Buitengewone baten en lasten	-	-	542
Netto resultaat	<u>88.977</u>	<u>27.100</u>	<u>434.808</u>

Financiële kengetallen

<u>Kengetallen</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
<u>Rentabiliteit</u>	2%	12%
<i>Exploitatieresultaat in een percentage van de totale baten.</i>		
De rentabiliteit geeft aan in hoeverre de inkomsten en uitgaven van een instelling elkaar in evenwicht houden.		
<u>Current ratio</u>	2,69	2,99
<i>Verhouding vlottende activa en kortlopend vreemd vermogen.</i>		
Deze verhouding geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen. Een waarde tussen de 1,5 en 2 is goed. Ligt de waarde boven de 1 dan		

is de organisatie in staat aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen.

<u>Solvabiliteit</u>	72,9%	75,9%
----------------------	-------	-------

Eigen vermogen in percentage van het totale vermogen

De solvabiliteit geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is aan haar lange termijnverplichtingen te voldoen. 25% a 50% wordt als goed aangemerkt. Is de waarde hoger dan 30% dan is de organisatie in staat om aan haar lange termijn verplichtingen te voldoen.

<u>Kapitalisatiefactor</u>	38,4%	33,8%
----------------------------	-------	-------

Kapitalisatiefactor exclusief privaat

38,1%	33,6%
-------	-------

De kapitalisatiefactor geeft een indicatie of het totale vermogen van de organisatie niet of inefficiënt wordt benut voor de uitvoering van de taken van de organisatie.

De volgende % worden hierbij ter indicatie gehanteerd.

35% bovengrens grote besturen (> 8mln omzet)

60% voor kleine besturen (<5 mln)

De kengetallen die iets zeggen over de financiële positie van de Stichting, zijn: liquiditeit, solvabiliteit en het weerstandsvermogen. De onderneming is liquide bij een ratio van 1 of meer en de onderneming is solvabel wanneer het percentage hoger dan of gelijk is aan 30%.

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de Stichting in staat is om op tijd haar schulden te betalen en de solvabiliteit geeft aan in hoeverre de Stichting in staat is om in geval van liquidatie aan haar verplichtingen te voldoen. De liquiditeit is ten opzichte van 2015 licht gedaald, maar valt ruim binnen de gestelde norm. De solvabiliteit is een kengetal dat de verhouding aangeeft tussen het vreemd vermogen en het eigen vermogen. De solvabiliteit wordt gebruikt om inzicht te krijgen in de financiële gezondheid van de Stichting op de langere termijn. Ook de solvabiliteit is ten opzichte van 2015 iets verslechterd, maar valt ruim de gestelde norm.

Het weerstandsvermogen is een relatief nieuw belangrijk kengetal. In het document 'Kengetallen bij het toezicht op de financiële continuïteit van onderwijsinstellingen' geeft de Inspectie van het Ministerie van OCW als richtlijn een percentage van 5% aan als signaleringswaarde. Het weerstandsvermogen van Stichting PC (V)SO bedraagt 32% en is ten opzichte van 2015 iets verbeterd. Het weerstandsvermogen wordt berekend door het Eigen Vermogen te delen door de totale baten.

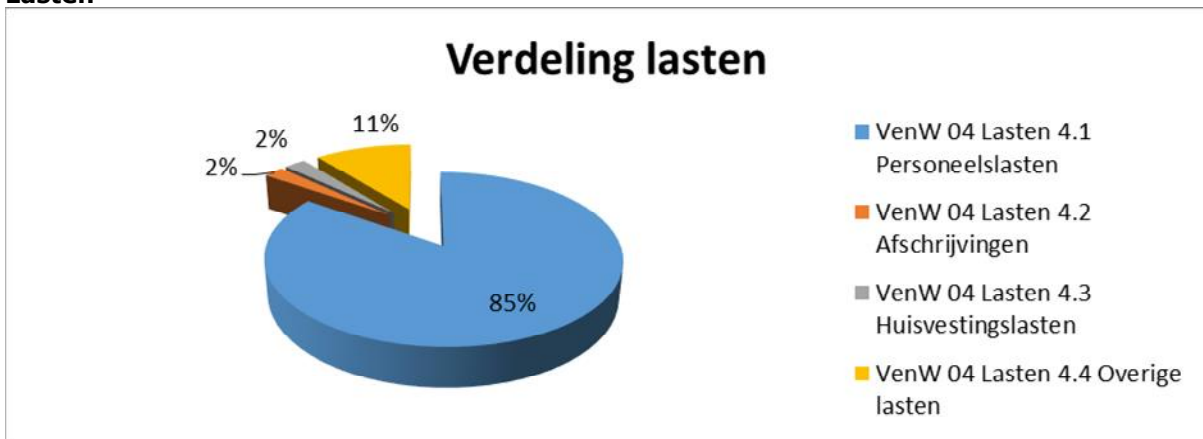

Baten

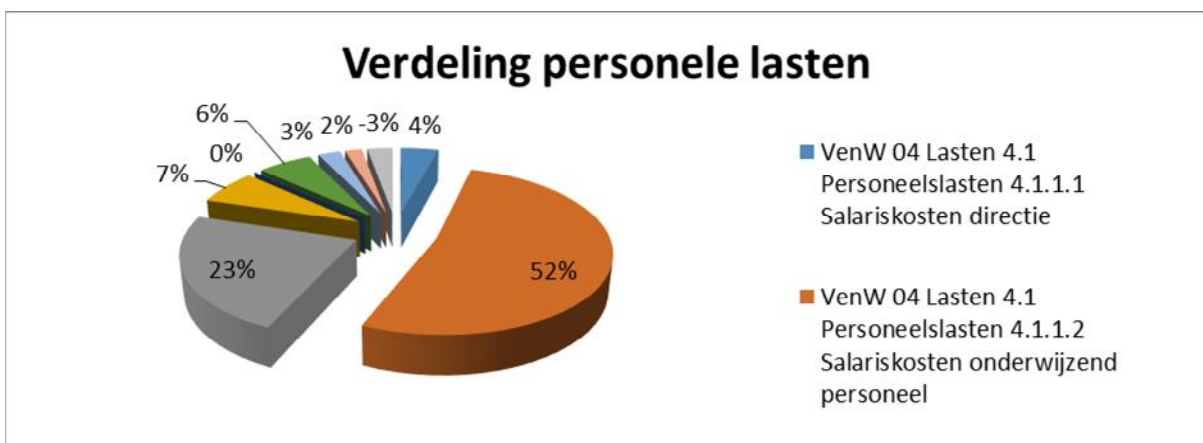

Zoals in voorgaand overzicht is te zien is de stichting voor 88% afhankelijk van overheidsgelden (Ministerie en Gemeente). Het ministerie heeft sinds jaren voor het eerst weer voorgefinancierd. De Rijksbijdragen (tarieven) zijn verhoogd ter compensatie van de salarisverhoging uit de Cao van 3,8%. Dit is een belangrijke verklaring van de hogere baten. Bovendien is er een lerarenbeurs ontvangen van €87.000, die niet was begroot. Ook de baten Passend Onderwijs van het Samenwerkingsverband zijn hoger dan begroot vanwege ontvangen groeibekostiging. Tenslotte zijn de baten prestatiebox hoger vanwege een hogere beschikking voor het schooljaar 16/17. De overige 11% (overige baten) zijn voor een belangrijk deel de baten die ontvangen zijn van stichting de Ambelt. Dit zijn gelden die worden ontvangen ter compensatie van de overgenomen formatie.

Lasten

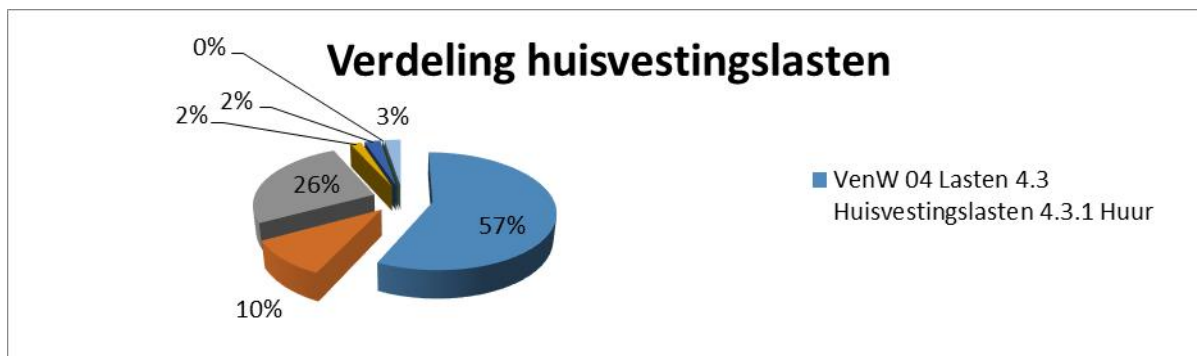

De lasten bestaan voor het grootste gedeelte (85%) uit personele lasten.

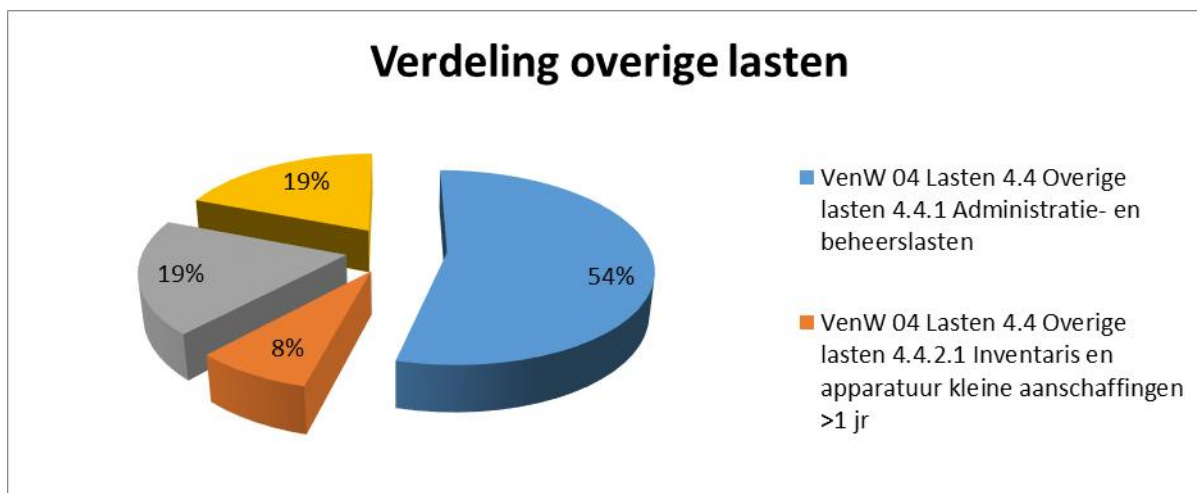

De personele lasten bestaan voor het grootste deel uit de salariskosten van onderwijzend personeel. De salariskosten zijn hoger uitgekomen dan de begroting, dit komt doordat de formatie van de Ambelt is overgenomen (die niet was begroot). Hier tegenover staat de eerder genoemde vergoeding van de Ambelt. De kosten inhuur extern personeel bedragen ruim €200.000 en betreft met name inzet onderwijsadviseur (ondersteuning Spanker) en kosten Randstad (payrolling)

De overige personele lasten (oa Arbokosten, kosten woon-werk, kosten vervangingspool) liggen per saldo op het niveau van de begroting. Dit geldt ook voor de scholingskosten waar in 2016 €64.000 aan is besteed.

De huisvestingslasten bestaan voor meer dan de helft uit huurkosten, dit zijn de huisvestingslasten die worden betaald aan stichting Prisma. Nog ruim een kwart van de huisvestingslasten heeft betrekking op de energiekosten, dit zijn de maandelijkse energiekosten van Essent. Daarnaast heeft nog 10% van de kosten betrekking op divers onderhoud. Wat nog overblijft zijn schoonmaakkosten, heffingen en overige huisvestingslasten.

De overige lasten bestaan voor het grootste gedeelte uit Administratie- en beheerslasten. Hier onder vallen bijvoorbeeld de reproductiekosten van Ricoh, de advieskosten van Alineen en de maandelijkse termijnen van het Onderwijsbureau Meppel. Verder bestaan de overige lasten voor zo'n 19% uit kosten voor leermiddelen, dit zijn vooral allerlei diverse verbruiksmaterialen en ict leermiddelen. De rest bestaat o.a. uit kosten schoolzwemmen, projecten, huishoudelijke uitgaven en kleine aanschaffingen ICT en inventaris.

6. Continuïteitsparagraaf

86971 Stg. voor PCSO en VSO voor Kampen e.o.	2016	2017	2018	2019	2020
Directie	1,5	2,0	2,0	2,0	2,0
Onderwyzend Personeel	25,2	25,4	24,4	23,0	23,0
Onderwijs Ondersteunend Personeel	16,0	16,2	15,6	14,9	14,9
Overig	2,6	2,2	1,9	1,8	1,8
Totaal	45,4	45,9	44,0	41,8	41,8

Leerlingprognose uit begroting 2017-2020

	2017	2018	2019	2020
VSO	55	54	54	54
SBO	85	85	85	85
SO	69	67	66	66
Totaal	209	206	205	205

Meerjarenbalans

Balansprognose	2016	2017	2018	2019	2020
Activa					
immateriele vaste activa	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
materiele vaste activa	€ 498.483	€ 475.311	€ 449.453	€ 373.506	€ 308.337
financiële vaste activa	€ 27.300	€ 27.300	€ 27.300	€ 27.300	€ 27.300
Totaal vaste activa	€ 525.783	€ 502.611	€ 476.753	€ 400.806	€ 335.637
voorraden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
vorderingen	€ 211.005	€ 224.680	€ 198.136	€ 189.637	€ 188.617
effecten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
liquide middelen	€ 933.732	€ 951.249	€ 789.760	€ 585.889	€ 297.081
Totaal vlottende activa	€ 1.144.737	€ 1.175.929	€ 987.896	€ 775.526	€ 485.698
Totaal Activa	€ 1.670.520	€ 1.678.540	€ 1.464.649	€ 1.176.332	€ 821.335
Passiva					
algemene reserve	€ 1.206.467	€ 1.247.296	€ 1.054.959	€ 780.167	€ 424.349
bestemmingsreserve publiek	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
bestemmingsreserve privaat	€ 11.423	€ 11.421	€ 11.421	€ 11.421	€ 11.421
overige reserves en fondsen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal eigen vermogen	€ 1.217.890	€ 1.258.717	€ 1.066.380	€ 791.588	€ 435.770
voorzieningen	€ 27.548	€ 27.548	€ 27.548	€ 27.548	€ 27.548
langlopende schulden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
kortlopende schulden	€ 425.082	€ 392.275	€ 370.721	€ 357.196	€ 358.017
Totaal overige passiva	€ 452.630	€ 419.823	€ 398.269	€ 384.744	€ 385.565
Totaal Passiva	€ 1.670.520	€ 1.678.540	€ 1.464.649	€ 1.176.332	€ 821.335

Meerjarenbegroting

Staat van Baten en Lasten		2016	2017	2018	2019	2020
Baten						
Rijksbijdrage	€	3.326.054	€ 3.202.151	€ 3.195.693	€ 3.001.675	€ 2.942.929
Overige overheidsbijdragen	€	54.237	€ 355.260	€ 31.500	€ 26.500	€ 26.500
College- cursus en/of examen	€	-	€ -	€ -	€ -	€ -
Baten werk in opdracht van d	€	-	€ -	€ -	€ -	€ -
Overige baten	€	469.169	€ 133.021	€ 80.400	€ 80.400	€ 80.400
Totaal Baten	€	3.849.460	€ 3.690.432	€ 3.307.593	€ 3.108.575	€ 3.049.829
Lasten						
Personeelslasten	€	3.189.250	€ 3.154.781	€ 3.059.172	€ 2.961.370	€ 2.994.428
Afschrijvingen	€	83.390	€ 88.172	€ 90.858	€ 85.947	€ 75.169
Huisvestingslasten	€	88.566	€ 216.000	€ 161.500	€ 151.500	€ 151.500
Overige lasten	€	402.201	€ 191.850	€ 189.600	€ 185.750	€ 185.750
Totaal Lasten	€	3.763.407	€ 3.650.803	€ 3.501.130	€ 3.384.567	€ 3.406.847
Saldo Baten en lasten gewone bedrijfsvoering	€	86.053	€ 39.629	- € 193.537	- € 275.992	- € 357.018
Saldo Buitengewone baten en lasten	€	-	€ -	€ -	€ -	€ -
Saldo Financiële bedrijfsvoering	€	2.924	€ 1.200	€ 1.200	€ 1.200	€ 1.200
Totaal resultaat	€	88.977	€ 40.829	- € 192.337	- € 274.792	- € 355.818

Kasstroomoverzicht

Kasstroom	2017	2018	2019	2020
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Kasstroom uit bedrijfsoperaties				
Resultaat voor financiële baten en lasten	€ 39.629	- € 193.537	- € 275.992	- € 357.018
Aanpassingen voor				
afschrijvingen	€ 88.172	€ 90.858	€ 85.947	€ 75.169
mutaties voorzieningen	€ -	€ -	€ -	€ -
overige mutaties EV	€ -	€ -	€ -	€ -
Veranderingen in vlottende middelen				
vorderingen	- € 6.430	€ 26.544	€ 8.499	€ 1.020
kortlopende schulden	- € 40.051	- € 21.554	- € 13.525	€ 821
Ontvangen interest	€ 1.200	€ 1.200	€ 1.200	€ 1.200
Betaalde interest	€ -	€ -	€ -	€ -
Buitengewoon resultaat	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal Kasstroom uit operationele activiteiten	€ 82.520	- € 96.489	- € 193.871	- € 278.808
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
(Des)investerings immateriële vaste activa	€ -	€ -	€ -	€ -
(Des)investerings materiële vaste activa	- € 65.000	- € 65.000	- € 10.000	- € 10.000
(Des)investerings financiële vaste activa	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal Kasstroom uit investeringsactiviteiten	- € 65.000	- € 65.000	- € 10.000	- € 10.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Mutatie langlopende schulden	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal Kasstroom uit financieringsactiviteiten	€ -	€ -	€ -	€ -
Mutatie liquide middelen				
Beginstand liquide middelen	€ 933.729	€ 951.249	€ 789.760	€ 585.889
Mutaties liquide middelen	€ 17.520	- € 161.489	- € 203.871	- € 288.808
Eindstand liquide middelen	€ 951.249	€ 789.760	€ 585.889	€ 297.081

Toelichting bij de geprognosticeerde Balans en Staat van baten en lasten

In het najaar van 2016 is in samenwerking met Onderwijsbureau Meppel conform hun model een nieuwe meerjarenbegroting (2017-2020) opgesteld, waarbij vanaf 2016 ook de leerlingen van de voormalige Ambeltvestiging opgenomen zijn als leerlingen bij het SO.

Deze begroting geeft een positiever resultaat weer en leidt tot een betere forecast dan eerder voorzien in de meerjarenbegroting 2015. Vooral door de definitieve afspraken die zijn gemaakt in verband met de overname van de activiteiten van De Ambelt in Kampen sluit het jaar 2016 positief af.

De baten zullen de komende jaren nog dalen in verband met een te verwachten lagere instroom van het leerlingenaantal vooral in het SO. Het leerlingaantal per 1 oktober 2016 is voor het SO 78 en voor het SBO 98. Het VSO heeft per 1 oktober 2016 53 leerlingen en 1 gastleerling. De verwachting is dat rond 2018 het aantal leerlingen stabiel zal zijn. Op Stichtingsniveau zullen maatregelen nodig zijn om in de komende jaren niet in de rode cijfers te komen. Beleidsmatig zal er daarom de komende twee jaar gewerkt blijven worden aan het opbouwen en in stand houden

van een flexibele schil in de formatie. Zoals nu te voorzien valt, kan daarmee de terugloop in formatie ten gevolge van de daling van het leerlingenaantal in 2017 en 2018 opgevangen worden. Met de gemeente Kampen wordt overlegd om meer passende huisvesting te verkrijgen voor het VSO. Passend bij de ontwikkelde uitstroomprofielen en passend bij het aantal leerlingen. Er zijn geen voorgenomen bouwprojecten en ook zullen komend jaar geen grote bouwkundige aanpassingen plaatsvinden. De verhuizing van VSO naar Prisma per augustus 2018 zal wel om enige bouwkundige aanpassingen vragen.

In 2016 zijn nieuwe computers en I-pads aangeschaft en is de ICT-infrastructuur verder opgewaardeerd. Er zijn daarmee investeringen gepleegd tot iets boven de € 100.000,-. De reserves zijn in 2016 nog verder gestegen in verband met de overname van de Ambelt-activiteiten en vanwege een zuinig financieel beleid.

7. Ontwikkelingen 2016

Door de invoering van Passend Onderwijs wordt er in het samenwerkingsverband 23.05 zowel in PO-samenstelling als in VO-verband samen gewerkt om zoveel mogelijk leerlingen op te vangen in het regulier onderwijs. Hierbij hebben betrokken partijen aangegeven er belang bij te hebben dat er goede voorzieningen voor speciaal onderwijs en zorg in Kampen blijven.

Onder het regime van Passend Onderwijs zien we panelen verschuiven met als gevolg dalende leerlingaantallen bij SBO, SO en VSO. De leerlingen die een toelaatbaarheidsverklaring toegekend krijgen doen een zwaarder beroep op onderwijszorg dan voorheen. Op grond hiervan kan gesteld worden dat het werken binnen de scholen voor leerkrachten en ondersteuners zwaarder wordt. Naast klasse arrangementen wordt ook steeds meer een beroep gedaan op tijdelijke arrangementen om kinderen en/of leerkrachten bij te staan gedurende een korte(re) periode. Bovendien zien we een toename van het aantal leerlingen dat een beroep doet op meervoudige zorg. De scholen werken dan ook steeds meer samen met zorgaanbieders in de omgeving.

Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen

Per 1 augustus 2016 zijn de leerlingen van de Ambelt door de ouders/verzorgers ingeschreven bij het SO (05PZ). Met de Ambelt zijn specifieke afspraken gemaakt over overdracht van personeel, activiteiten, materiële zaken. Dit is vastgelegd in het zogenaamd transitiedocument dat door beide bestuurders is overeengekomen en is goedgekeurd door beiden Raden van Toezicht na instemming van de GMR-en en met instemming van de vakbonden. De transitie kent zowel bestuurlijke en juridische aspecten als inhoudelijke. Het inhoudelijk traject gaat over de gewenste integratie van SO en SBO (tot 1 augustus 2016: Trimaran, Schakel en Ambelt) tot één school die per 1 augustus 2016 de naam Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen kreeg. In het schoolspecifieke deel van dit verslag leest u hierover meer.

Met de inspectie van het onderwijs is meerdere keren van gedachten gewisseld over de mogelijkheden en kansen bij de inrichting van deze geïntegreerde school. Ook met de programmadirecteur Passend Onderwijs van OC&W en met ondersteuning van de PO-raad en LECSO is gezocht naar mogelijkheden. Onder begeleiding van externe deskundigheid is het concept voor de school ontwikkeld samen met de teamleden. Aan de staatssecretaris van OC&W is in november 2016 een verzoek gedaan om experimenteerruimte te verkrijgen. Aan de hand van onderzoek met NRO-gelden, eigen onderzoek onder leiding van Lector Cathy van Tuijl (Saxion hogescholen) en door middel van Lesson Study wordt onderzoek gedaan op drie niveaus binnen de organisatie: Macro (financiën en bestuur/beleid), Meso (effecten en ondersteuningsbehoefte bij leerkrachten), Micro (effecten op gedag en leereffecten bij leerlingen). Inmiddels is er op 22 december 2016 een motie op initiatief van Bruins (CU) en ROG (CDA) door de Tweede Kamer aangenomen waarin de staatssecretaris gevraagd wordt om experimenten SO en SBO ruimte te verschaffen om samenwerking en integratie na te kunnen streven. Over de wijze waarop deze experimenteerruimte invulling krijgt, vindt momenteel overleg plaats met de PO-raad en met OC&W.

De Spanker; gespecialiseerd voortgezet onderwijs

Het aantal leerlingen bij het VSO daalt gestaag. Op 1 oktober 2016 waren er 53 leerlingen en 1 gastleerling ingeschreven. De VSO-school (voorheen cluster 3) krijgt steeds meer te maken met een andere leerlingen populatie. Ook leerlingen met andere en complexe ondersteuningsvragen melden zich aan. De school heeft de afgelopen periode fors geïnvesteerd in haar opdracht in het kader van de participatiewet om de uitstroomprofielen dagbesteding en arbeid gerelateerde te realiseren. Daarin wordt nauw samengewerkt met de gemeente Kampen, de zorg (Philadelphia) en met het Praktijkonderwijs in Kampen en Dronten. Vanuit het VO en VSO is een werkgroep

samengesteld om ook de relatie met het regulier onderwijs en de samenwerking te bevorderen. Op termijn zien we een steeds nauwere samenwerking tussen Prisma, de scholen VO (ic Almere College) in de leeftijd 10-14 waarbij een warme overdracht PO-VO kan plaatsvinden en waarbij VSO expertise specifiek voor VSO-leerlingen (cluster 3) en tevens ten behoeve van regulier VO (vooral autisme en gedragsexpertise) ingezet kan worden.

8. Identiteit

De Trimaran, de Schakel (per 1 augustus 2016 Prisma) en de Spanker zijn protestants-christelijke scholen. Van de personeelsleden wordt verwacht dat ze de identiteit van de school onderschrijven. Deze voorwaarde wordt niet aan leerlingen of aan hun ouders gesteld. Dat stemt overeen met de gemengde samenstelling van het samenwerkingsverband. De identiteit wordt als volgt beschreven: "Onze Stichting richt zich in het bijzonder op de groep leerlingen van wie vaststaat dat een orthopedagogische en orthodidactische benadering nodig is om te komen tot een ononderbroken leer- en ontwikkelingsproces op het niveau van iedere leerling. Waarbij we uitgaan van de mogelijkheden van de leerlingen die aan ons worden toevertrouwd. Gedurende dit proces willen we gestalte geven aan de opdracht van Christus om dienstbaar te zijn aan de naaste. Deze levensbeschouwing geven we door aan onze leerlingen, waarbij we spreken over kinderen die als beelddrager van God een onmisbare bijdrage leveren aan de samenleving."

9. Medezeggenschap

Ouders en verzorgers van de leerlingen hebben door middel van de MR mogelijkheden tot actief meedenken en beslissen ten behoeve van het onderwijs en de leerlingondersteuning voor de leerlingen. Er functioneert een GMR bestaande uit een vertegenwoordiging van ouders en van leerkrachten voor de gehele Stichting. Er wordt vijf keer per jaar constructief overleg gevoerd met de GMR over (uit) te voeren beleid.

10. Horizontale verantwoording

Het verslag is geschreven voor de leden van de MR, de ouders en de personeelsleden in dienst van de organisatie alsmede voor de bekostigende instelling, het Ministerie van Onderwijs. Tevens geldt het verslag als een publieke verantwoording naar de reguliere scholen in het Samenwerkingsverband 23.05 en naar de gemeente Kampen en andere relevante stakeholders. Het jaarverslag zal worden gepubliceerd op de nieuwe site van de Stichting: www.sokampen.nl

Sinds 2016 beschikken we over een (centraal) inkoopbeleid. Gelet op de omvang van de scholen bereiken we niet de grens van € 209.000,- gerekend over 4 jaren voor leveringen en diensten zoals ICT. Ook schoonmaak valt hieronder, zeker nu we nog een eigen schoonmaker hebben bij de Spanker en de schoonmaak van het gebouw Prisma behoort bij de exploitatie van Stichting Prisma.

Met twee medewerkers is het afgelopen jaar een vaststellingsovereenkomst overeengekomen waarmee hun dienstverband in 2017 eindigt. Eén medewerker heeft ontslag gekregen door tussenkomst van de kantonrechter.

Door één ouder werd een bezwaar ingediend bij de commissie GCBO; Geschillencommissie Bijzonder Onderwijs. Deze commissie heeft ons op alle punten in het gelijk gesteld.

11. Interne risicobeheersings- en controlesysteem

Risicobeheersings- en controlesysteem

In 2015 is er een risicoscan uitgevoerd door de Controlgroep. De uitkomsten daarvan hebben ertoe geleid om een streefreserve vast te stellen. Daarnaast zijn alle processen in kaart gebracht die de nodige risico's met zich meebrengen. Bij een reserve van € 900.000,- zal deze Stichting de te lopen risico's kunnen opvangen. Bij voldoende beheersing van de processen zou het reservebedrag ook lager kunnen zijn. Inmiddels kan gesteld worden dat de belangrijkste processen voldoende beheerst worden en is het reserve in de afgelopen periode opgelopen tot een meer aanvaardbaar niveau (zie ook risicoparagraaf bij jaarrekening 2014). Maandelijks worden de processen in het managementoverleg doorgenomen en wordt indien nodig actie ondernomen. De onzekerheden voor het komend jaar blijft de ontwikkeling van het aantal leerlingen dat wordt doorverwezen naar onze scholen voor SO, SBO en VSO. Bij deze onzekerheid hoort vooral ook het gedrag van de doorverwijzende scholen in het Samenwerkingsverband: In hoeverre voelen deze

schoolbesturen zich verantwoordelijk voor het in stand houden van deze voorzieningen. Hierover blijft de bestuurder van onze Stichting frequent in overleg met de besturen voor regulier PO- en VO-scholen in het Samenwerkingsverband 23.05.

Deze Stichting is per 1 januari 2016 overgegaan naar het administratiekantoor Onderwijsbureau Meppel. Gezamenlijk is de administratie en de control-functie ingericht. De budgethouders: de directeuren en de bestuurder kunnen aan de hand van web-based tools dagelijks de uitputting van de begroting volgen. Dagelijks inzicht in de exploitatievoortgang, periodiek overleg met de controller en frequent overleg met de Auditcommissie van de Raad van Toezicht aan de hand van rapportages over de financiële voortgang zorgt voor voldoende vertrouwen in het beheersen van de geldstromen en het toezicht daarop.

De beheersing van de processen is een belangrijk aandachtspunt van de bestuurder. Uitkomsten van de interne analyses in het kader van de planning- en controlcyclus, de interim-controle van de accountant en de jaarlijks uitgevoerde accountantscontrole geven voldoende vertrouwen dat de stichting haar bedrijfsprocessen in de basis op orde heeft.

Er is een overzicht/ actielijst samengesteld op basis van de risicoscan gehouden in maart/april 2015.

Om risico's te verkleinen het beïnvloeden van:

1. Leerlingenaantallen en bekostiging

- meerjaren leerlingprognose die jaarlijks wordt geactualiseerd
- afspraken maken met reguliere scholen po en vo over regulering leerlingenstroom en bijbehorende bekostiging
- afspraken maken met reguliere scholen po en vo over verbreding aanbod onderwijs en dienstverlening
- permanent aandacht voor kwaliteit en veiligheid binnen scholen door het voeren van competentiegericht personeelsbeleid bij selecteren, beoordelen en professionaliseren
- meerjarenbeleid als stichting en als scholen (schoolplannen) met prestatieafspraken en kwaliteitsmetingen

2. Personeelsbeleid

- samenhang in strategisch beleid, organisatiebeleid, personeelsbeleid en professionaliseringsbeleid
- een flexibele schil in de formatie
- de gesprekkencyclus op orde
- dossiervorming op orde
- tevredenheidsmeting personeel

3. Financiën & beheer

- managementinformatie
- vermijden langlopende contracten
- financiële deskundigheid RvT, bestuur, directeuren
- meest kritische processen op orde: autorisatie personeelsmutaties, kleine kas, controle op prestatielevering bij inkoop, autorisatie betalingen aan derden
- afspraken met nieuw administratiekantoor
- facturering leerlingen geborgd
- Planning& Controlcyclus (stuurinformatie)

4. Huisvesting

- afspraken maken bij vertrek van partners uit Prisma
- afspraken over bodemverzakking met gemeente maken
- heroriëntatie gebruik Hoefblad

Inmiddels zijn veel risico's gereduceerd door aan bovenstaande voldoende aandacht te besteden en vanwege de toename van het buffervermogen.

Voor de Stichting blijven de volgende risico's expliciet actueel:

1. Gebreken nieuwbouw

De nieuwe geïntegreerde school maakt gebruik van het gebouw Prisma. Dit gebouw vertoont werktuigbouwkundige gebreken. Inmiddels is de klimaatbeheersing in 2014 vernieuwd op kosten van de gemeente Kampen. Gesprekken zijn gaande met de gemeente om nog een ander probleem op te lossen; het terrein rond het gebouw verzakt. Inmiddels heeft de gemeente Kampen mondeling toegezegd ook de verzakking voor haar rekening te

willen nemen. Mede vanwege het vertrek van de Ambelt en vanwege het aangekondigd vertrek van Kentalis uit de Stichting Prisma ontstaat er een nieuwe situatie waarbij onze Stichting onmogelijk als enige de lasten voor het Prisma gebouw kan dragen. Hierover vindt intensief overleg met de gemeente plaats waarbij ook de toekomstige huisvesting van het VSO betrokken wordt. In principe is het besluit genomen om per 1 augustus 2018 het VSO te huisvesten in het Prisma gebouw. Hierdoor wordt een deel van de gebouwenrisico's, namelijk achterstallig onderhoud van het gebouw aan het Hoefblad, waar het VSO nu is gehuisvest, geëlimineerd.

2. **Dalend aantal leerlingen en invoering Passend Onderwijs**

We houden zowel bij het SBO/SO als bij het VSO rekening met een dalend aantal leerlingen. Daarnaast is de verwachting dat door invoering van Passend Onderwijs de inkomsten zullen dalen. Om een goede inschatting van de ontwikkeling van de formatie te kunnen maken, wordt er jaarlijks een meerjarenbegroting opgesteld met een bijbehorend meerjarenformatieplan. De overformatie zal worden opgelost door het creëren van een flexibele schil voor 2017 en 2018. Hiermee kunnen we de overformatie oplossen. Voor 2019 zullen nadere maatregelen genomen worden, waarbij gedacht wordt aan stimuleringsmaatregel bij vrijwillig vertrek.

12. Treasuryverslag/ belenen en beleggen

De liquide middelen van de organisatie zijn grotendeels ondergebracht bij de ABN-AMRO Bank. Op de rekening courant van de Stichting moeten voldoende middelen staan om aan de lopende verplichtingen te kunnen voldoen.

Overtollige middelen worden eveneens bij de ABN-AMRO voor een langere termijn (maximaal 1 jaar) weggezet op een spaarrekening en een vermogensspaarrekening. Dit gebeurt op een zodanige wijze dat mochten er investeringen gedaan moeten worden deze middelen op korte termijn beschikbaar zijn. Door op deze wijze met de beschikbare financiële middelen om te gaan wordt een zo goed mogelijk rendement verkregen. Op 28 november 2016 is een nieuw Treasurystatuut door de Raad van Toezicht goedgekeurd.

Europese aanbesteding

Sinds 2016 beschikken we over een (centraal) inkoopbeleid. Gelet op de omvang van de scholen bereiken we niet de grens van € 209.000,- gerekend over 4 jaren voor leveringen en diensten zoals ICT. Ook schoonmaak valt hieronder, zeker nu we nog een eigen schoonmaker hebben bij de Spanker en de schoonmaak van het gebouw Prisma behoort bij de exploitatie van Stichting Prisma.

Wet Normering Topinkomens

De Bestuurder en ook de leden van de Raad van Toezicht ontvangen een honorarium dat valt binnen de normen van de WNT. In 2016 hebben geen ontslagen plaatsgevonden voor topfunctionarissen; er zijn geen ontslagvergoedingen uitgekeerd.

Overige Onderdelen bestuursverslag

De Stichting heeft haar verantwoordelijkheid genomen door SBO en SO scholen samen te voegen en in één organisatorische setting te brengen. De resultaten hiervan bij de leerlingen zijn hoopgevend. Ook in het Speciaal Onderwijs wordt Passend Onderwijs ingevoerd in nauwe samenwerking met het regulier onderwijs. Inmiddels ondersteunt de politiek deze beweging door experimenteerruimte en -middelen beschikbaar te stellen. In samenspraak met OC&W en de PO-raad en LECSO wordt dit uitgewerkt. Deze ontwikkeling kan een grote onderwijskundige maar ook maatschappelijke betekenis krijgen.

Met twee medewerkers is het afgelopen jaar een vaststellingsovereenkomst overeengekomen waarmee hun dienstverband in 2017 eindigt. Eén medewerker heeft ontslag gekregen door tussenkomst van de kantonrechter.

Door één ouder werd een bezwaar ingediend bij de commissie GCBO; Geschillencommissie Bijzonder Onderwijs. Deze commissie heeft ons op alle punten in het gelijk gesteld.

de Trimaran

prot. chr. school voor speciaal basisonderwijs

Marinus Postlaan 1a, 8264 PB Kampen
Telefoon 038 - 3312427
Directeur mw. C.S. Rook - van Urk MLE

JAARVERSLAG 2016 SBO DE TRIMARAN/Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen

Beleid onderwijs en leerlingondersteuning

De kwaliteit van de onderwijsleergebieden wordt bewaakt en ontwikkeld door vak- of expertgroepen. In 2016 zijn een aantal van deze groepen vanuit de drie scholen (SO de Ambelt, SO de Schakel en SBO de Trimaran) samengevoegd. Het werken met een jaarplan, zoals dit gebruikelijk was, is omgezet in het denken in ontwikkeling samen. Tijdens een aantal gezamenlijke vergaderingen wordt de stand van zaken toegelicht en de teams (het nieuwe Prisma team) bevraagd.

De regiegroep (vanuit de drie scholen vertegenwoordiging plus de directeur) wordt begeleid door Harry Velderman. Vervolgens is er een projectgroep die denkt en creëert en de opdracht heeft dit te delen met de teamleden. Daarnaast zijn er pizza- en chocoladesessies om iedereen die vragen heeft bij te praten en input mee te nemen.

De Special Info en de nieuwsbrieven vormen de formele informatielijn. In mei 2016 heeft een ouderavond plaats gevonden met informatie over de nieuwe school Prisma. Vanaf mei 2016 worden ouders en partners geïnformeerd middels speciale edities van de nieuwsbrief.

In juni 2016 worden de leerlingen voor volgend schooljaar opnieuw ingedeeld volgens de criteria: sociaal emotionele ontwikkeling, mogelijkheden tot communicatie en mate van zelfstandigheid en het uitstroomprofiel. In de onder- en middenbouw worden groepen gemengd. In de bovenbouw blijven groepen bij elkaar en behouden de leerlingen de lesstof waar ze aan gewend zijn. Het streven dat leerkrachten hun onderwijs aanpassen aan de hand van meetbare resultaten staat centraal. Om de opbrengsten te verhogen is bewustwording een vereiste.

De drie scholen besluiten samen het schooljaar 2016-2017 te starten met de Vreedzame School en deze methodiek de komende jaren verder uit te bouwen. Deze methodiek biedt tijdens de studiemomenten alle gelegenheid tot teamvorming.

De aandacht voor leerling ondersteuning is gecontinueerd vanuit de notie Handelingsgericht Werken. Er wordt vanaf augustus 2016 leerling ondersteuning geboden vanuit één CvB (Commissie voor Begeleiding) met meerdere specialisaties.

Verloop van het leerlingaantal de laatste 5 jaar

Het verloop van het leerlingaantal in de afgelopen jaren is als volgt:

1 oktober 2011	132
1 oktober 2012	139
1 oktober 2013	133
1 oktober 2014	117
1 oktober 2015	105
1 oktober 2016	98

Organisatie

Vanaf de start van 2016 vergaderen de teams van de drie scholen samen en/of hebben samen bordsessies. In augustus 2016 wordt gestart met het werken in drie kernteams. De bordsessies worden gesplitst in bordsessies inhoud (2 studiethema's van 30 minuten) en bordsessies organisatie. Er wordt verder niet meer vergaderd door het team breed.

Het nieuwe team vierde in juni 2016 samen een creatief feest om de aftrap van de nieuwe school te markeren. De bestuurder is op de hoogte van de schoolontwikkeling door schriftelijke en mondelinge rapportage door de directeur en door periodieke gesprekken c.q. overleggen met de directeuren.

Personeel

De gebruikelijke nascholing is doorgezet in 2016: elke leerkracht wordt geacht de MSEN-opleiding te volgen of een vergelijkbare Master. Doordat meerdere collega's afscheid hebben genomen van de organisatie is het streven naar meer specialisatie onder de teamleden actueel. De teamleden doen jaarlijks mee aan de verplichte Agressie Regulatie Training.

Een visitatiekring met 3 genabuurde SBO-scholen draait op directieniveau.

Het ziekteverzuim was dit jaar 3,1%.

Samen met SO de Schakel/Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen en VSO de Spanker wordt vanaf 2014 met betrekking tot vervanging gebruik gemaakt van personeelsbemiddelingsbureau SLIM.

Het formatiebeleid is uitgevoerd conform het vastgestelde beleid met expliciet onderscheiden verantwoordelijkheden per functie. Voor OOP wordt gerekend met klokuren. Het taakbeleid is uitgevoerd in daarvoor ingerichte vakgroepen en in de daarvoor berekende werktijd.

Het nascholingsbeleid wordt uitgevoerd. De focus ligt op het kwalificeren van alle medewerkers op het niveau van de functie.

Reflectie

Het kwaliteitsinstrument WMK is samen met SO de Schakel/Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen en VSO de Spanker ingevoerd en zorgt voor cyclische reflectie. In augustus 2016 wordt WMK SO en SBO gekoppeld zodat er nieuwe kwaliteitskaarten kunnen worden gemaakt voor Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen. Er is een planning van afname voor 4 jaren ingesteld. Ook in 2016 is ingezet op het eigenaarschap van de kwaliteitskaarten. De expertgroepen analyseren de uitkomsten van de QuickScan en/of Schooldiagnose en zetten verbeteracties planmatig is. In juli 2016 constateert de inspectie, na een bezoek aan de school, dat de basiskwaliteit op orde is.

In de gesprekscyclus is gerichte aandacht voor reflectie, die voor leerkrachten een plaats krijgt in het bekwaamheidsdossier. Alle beleid is gericht op het ontwikkelen van een professionele cultuur. In 2016 is onderzoek gedaan naar een passend HR instrument. Er wordt gekozen voor het systeem MOOI. In augustus 2017 zal het systeem worden geïmplementeerd.

Voor de leerkrachten is structureel intervisie ingevoerd.

Regelmatig worden tevredenheidsonderzoeken afgenomen voor resp. ouders, leerlingen en medewerkers. Deze onderzoeken passen binnen de cyclus van het kwaliteitsinstrument WMK.

Doelen

Binnen de school wordt gewerkt vanuit het schoolplan, het SOP en vandaaruit het jaarplan. In 2015 is het schoolplan 2015-2019 voltooid en per augustus 2016 is een addendum toegevoegd. In de samengestelde expertgroepen wordt gewerkt aan de hand van de jaarlijks gestelde doelen voor het specifieke terrein. Deze expertgroepen zijn gekoppeld aan leergebied specifieke kerndoelen en aan de leergebied overstijgende kerndoelen.

Algemene doelen zijn:

- voortdurende verbetering van de onderwijskundige kwaliteit
- personeelsbeleid in lijn met de CAO en aansluitend bij de wet BIO
- ruimte bieden voor professionele ontwikkeling, zowel individueel als in teamverband
- sterke profilering binnen het Samenwerkingsverband
- inzetten op onderzoek als middel voor reflectie op mesoniveau
- efficiënte organisatie en communicatie
- verfijning van het pedagogisch klimaat/sociale veiligheid

Belangrijke waarden zijn:

- erkenning van de unieke mogelijkheden van elke leerling
- een mild pedagogisch klimaat
- een lerende houding, gericht op groei in professioneel handelen

Prestaties

De onderwijskundige prestaties zijn in kaart gebracht voor de schoolverlaters. De verhouding tussen intelligentieniveau en didactische prestaties zijn naar tevredenheid.

Vanuit het MT is gerichte aandacht voor opbrengstgericht werken. Opbrengstgericht denken en werken is speerpunt voor de hele schoolontwikkeling.

In het kader van het reguliere zorgbeleid zijn de individuele leerling prestaties en het Ontwikkelingsperspectief, halfjaarlijks getoetst en besproken.

De school kiest ervoor leerlingen meer te betrekken bij hun eigen ontwikkeling. De leerlingen van groep 8, worden samen met hun ouders/verzorgers betrokken bij de gesprekken over het OPP.

Verband ontwikkeling in de omgeving en missie/visie

De onderwijsomgeving wordt bepaald door twee hoofdstromen. Enerzijds de hoofdstroom van Passend Onderwijs en anderzijds de hoofdstroom van Opbrengstgericht werken onder de paraplu van handelingsgericht werken. Op deze invalshoeken is het schoolbeleid gericht.

In de strategische visie streeft het bestuur naar het ontwikkelen in de richting van inclusief onderwijs.

De Trimaran/Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen maakt per 1 augustus 2014 deel uit van het Samenwerkingsverband 23.05 deelregio Kampen. De Trimaran/Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen neemt actief deel in genoemd Samenwerkingsverband, onder meer in het bestuur, in diverse netwerken en in het Bovenschool Onderwijs Loket.

De Trimaran/Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen stelt zich tegelijk actief op in de ontwikkelingen van Passend Onderwijs. De school maakt onderdeel uit van het grote Samenwerkingsverband 23.05 PO (Zwolle en omstreken). De directeur en de bestuurder zijn actief betrokken in verschillende werkgroepen van het nieuwe samenwerkingsverband. De teamleden van de Trimaran/Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen doen mee met de nascholingsactiviteiten van het SWV.

Om voeling te houden met de directeuren van het basisonderwijs Kampen wordt jaarlijks overleg gevoerd met het DIJK (directeuren overleg IJsselmuiden/Kampen). Daarnaast vindt structureel overleg plaats met de gemeente Kampen.

Relatie missie/visie en strategische doelstellingen

In het verlengde van de vastgestelde strategisch visie is de directiestructuur zo heringericht dat SBO en SO onder één directeur vallen. Binnen SWV 23.05 PO en VO en binnen de deelregio Kampen wordt constructief meegedacht in het verminderen van het aantal doorverwijzingen, in het aanbieden van passende arrangementen en in het terugplaatsen van leerlingen. Eén van de

orthopedagogen van de Stichting SO&VSO Kampen e.o. wordt ingezet als orthopedagoog op de basisscholen binnen de deelregio Kampen.

Welke activiteiten gedaan om doelen te bereiken

Identiteitsbeleid

Identiteit staat jaarlijks op de agenda

Personeelsbeleid

Gesprekkencyclus: voortgangsgesprekken en beoordelingsgesprekken, 3 gesprekken in 24 maanden

Kwaliteitsbeleid

WMK: cyclisch werken met jaarplannen per deelgebied

Materieel beleid

De gemeente Kampen heeft geconstateerd middels een onderzoek dat het binnenklimaat van het gebouw Prisma moet worden hersteld. Deze operatie heeft plaatsgevonden in de zomer van 2014. Ook in 2016 vinden verbeteracties plaats.

Financieel beleid

Meerjarenbegroting is opgesteld

Ondersteuningsbeleid

Uitstroomprofiel c.q. ontwikkelperspectief per leerling is opgesteld

Scholing t.a.v. pedagogisch klimaat heeft plaatsgevonden

Jaarlijkse scholing Agressie Regulatie heeft plaatsgevonden

Onderwijskundig beleid

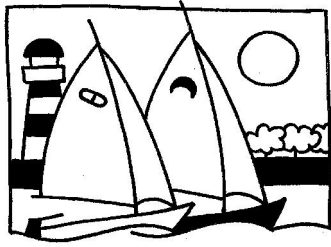
Inhoudelijke vakgroepen zijn per leergebied ingericht

Scholing ICT heeft plaatsgevonden

Scholing 'Passende perspectieven' heeft plaatsgevonden

Externe contacten

In het jaar 2016 detacheerde de Stichting een orthopedagoog naar het SWV en de directeur SBO/SO deels naar SO Ambelt en een pedagoog naar AT zorg.

De Schakel

CHR. SPECIAAL EN VOORTGEZET SPECIAAL
ONDERWIJS AAN ZEER MOEILIJK LERENDEN

Marinus Postlaan 1a, 8264 PB Kampen
Telefoon 038 - 3312427
Directeur SO mw. C.S. Rook – van Urk MLE

Jaarverslag 2016 De Schakel/Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen

Beleid onderwijs en leerlingondersteuning

De kwaliteit van de onderwijsleergebieden wordt bewaakt en ontwikkeld door vak- of expertgroepen. In 2016 zijn een aantal van deze groepen vanuit de drie scholen (SO de Ambelt, SO de Schakel en SBO de Trimaran) samengevoegd. Het werken met een jaarplan, zoals dit gebruikelijk was, is omgezet in het denken in ontwikkeling samen. Tijdens een aantal gezamenlijke vergaderingen wordt de stand van zaken toegelicht en de teams (het nieuwe Prisma team) bevraagd.

De regiegroep (vanuit de drie scholen vertegenwoordiging plus de directeur) wordt begeleid door Harry Velderman. Vervolgens is er een projectgroep die denkt en creëert en de opdracht heeft dit te delen met de teamleden. Daarnaast zijn er pizza- en chocoladesessies om iedereen die vragen heeft bij te praten en input mee te nemen.

De Special Info en de nieuwsbrieven vormen de formele informatielijn. In mei 2016 vindt een ouderavond plaats met informatie over de nieuwe school Prisma. Vanaf mei 2016 worden ouders en partners geïnformeerd middels speciale edities van de nieuwsbrief.

In juni 2016 worden de leerlingen voor volgend schooljaar opnieuw ingedeeld volgens de criteria: sociaal emotionele ontwikkeling, mogelijkheden tot communicatie en mate van zelfstandigheid en het uitstroomprofiel. In de onder- en middenbouw worden groepen gemengd. In de bovenbouw blijven groepen bij elkaar en behouden de leerlingen de lesstof waar ze aan gewend zijn. Het streven dat leerkrachten hun onderwijs aanpassen aan de hand van meetbare resultaten staat centraal. Om de opbrengsten te verhogen is bewustwording een vereiste.

De drie scholen besluiten samen het schooljaar 2016-2017 te starten met de Vreedzame School en deze methodiek de komende jaren verder uit te bouwen. Deze methodiek biedt tijdens de studiemomenten alle gelegenheid tot teamvorming.

De aandacht voor leerling ondersteuning is gecontinueerd vanuit de notie Handelingsgericht Werken. Er wordt vanaf augustus 2016 leerling ondersteuning geboden vanuit één CvB (Commissie voor Begeleiding) met meerdere specialisaties.

Verloop van het leerlingaantal de laatste 5 jaar

Hieronder het verloop van het leerlingaantal in de afgelopen jaren:

1 oktober 2011	58
1 oktober 2012	58
1 oktober 2013	50
1 oktober 2014	48
1 oktober 2015	39
1 oktober 2016	78

Organisatie

Vanaf de start van 2016 vergaderen de teams van de drie scholen samen en/of hebben samen bordsessies. In augustus 2016 wordt gestart met het werken in drie kernteams. De bordsessies worden gesplitst in bordsessies inhoud (2 studiethema's van 30 minuten) en bordsessies organisatie. Er wordt verder niet meer vergaderd door het team breed.

Het nieuwe team vierde in juni samen een creatief feest om de aftrap van de nieuwe school te markeren. De bestuurder is op de hoogte van de schoolontwikkeling door schriftelijke en mondelinge rapportage door de directeur en door periodieke gesprekken c.q. overleggen met de directeuren.

Personeel

De gebruikelijke nascholing is doorgezet in 2016: elke leerkracht wordt geacht de MSEN-opleiding te volgen of een vergelijkbare Master.

Doordat meerdere collega's afscheid hebben genomen van de organisatie is het streven naar meer specialisatie onder de teamleden actueel. De teamleden doen jaarlijks mee aan de verplichte Agressie Regulatie Training.

Een kenniskring met SO scholen uit de omgeving draait op directieniveau en IB niveau.

Het ziekteverzuim was dit jaar 3,3%.

Samen met SBO de Trimaran/Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen en VSO de Spanker wordt vanaf 2014 met betrekking tot vervanging gebruik gemaakt van personeelsbemiddelingsbureau SLIM.

Het formatiebeleid is uitgevoerd conform het vastgestelde beleid met expliciet onderscheiden verantwoordelijkheden per functie. Voor OOP wordt gerekend met klokuren. Het taakbeleid is uitgevoerd in daarvoor ingerichte vakgroepen en in de daarvoor berekende werktijd.

Het nascholingsbeleid wordt uitgevoerd. De focus ligt op het kwalificeren van alle medewerkers op het niveau van de functie.

Reflectie

Het kwaliteitsinstrument WMK is samen met SBO de Trimaran/Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen en VSO de Spanker ingevoerd en zorgt voor cyclische reflectie. In augustus 2016 is WMK SO en SBO gekoppeld zodat er nieuwe kwaliteitskaarten kunnen worden gemaakt voor Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen. Er is een planning van afname voor 4 jaren ingesteld. Ook in 2016 is ingezet op het eigenaarschap van de kwaliteitskaarten. De expertgroepen analyseren de uitkomsten van de QuickScan en/of Schooldiagnose en zetten verbeteracties planmatig is.

In de gesprekscyclus is gerichte aandacht voor reflectie, die voor leerkrachten een plaats krijgt in het bekwaamheidsdossier. Alle beleid is gericht op het ontwikkelen van een professionele cultuur. In 2016 is onderzoek gedaan naar een passend HR instrument. Er wordt gekozen voor het systeem MOOI. In augustus 2017 zal het systeem worden geïmplementeerd.

Voor de leerkrachten is structureel intervisie ingevoerd.

Regelmatig worden tevredenheidsonderzoeken afgenomen voor resp. ouders, leerlingen en medewerkers. Deze onderzoeken passen binnen de cyclus van het kwaliteitsinstrument WMK.

Doelen

Binnen de school wordt gewerkt vanuit het schoolplan, het SOP en vandaaruit het jaarplan. In 2015 is het schoolplan 2015-2019 voltooid en per augustus 2016 is een addendum toegevoegd. In de samengestelde expertgroepen groepen wordt gewerkt aan de hand van de jaarlijks gestelde doelen voor het specifieke terrein. Deze expertgrepen zijn gekoppeld aan leergebied specifieke kerndoelen en aan de leergebied overstijgende kerndoelen.

Algemene doelen zijn:

- voortdurende verbetering van de onderwijskundige kwaliteit
- personeelsbeleid in lijn met de CAO en aansluitend bij de wet BIO
- ruimte bieden voor professionele ontwikkeling, zowel individueel als in teamverband
- sterke profilering binnen het Samenwerkingsverband
- inzetten op onderzoek als middel voor reflectie op mesoniveau
- efficiënte organisatie en communicatie
- verfijning van het pedagogisch klimaat/sociale veiligheid

Belangrijke waarden zijn:

- erkenning van de unieke mogelijkheden van elke leerling
- een mild pedagogisch klimaat
- een lerende houding, gericht op groei in professioneel handelen

Prestaties

De onderwijskundige prestaties zijn in kaart gebracht voor de schoolverlaters. De verhouding tussen intelligentieniveau en didactische prestaties zijn naar tevredenheid en kunnen worden beargumenteerd als deze afwijken.

Vanuit het MT is gerichte aandacht voor opbrengstgericht werken. Opbrengstgericht denken en werken is speerpunt voor de hele schoolontwikkeling.

In het kader van het reguliere zorgbeleid zijn de individuele leerling prestaties en het Ontwikkelingsperspectief, halfjaarlijks getoetst en besproken.

De school kiest ervoor leerlingen meer te betrekken bij hun eigen ontwikkeling. De leerlingen van de eindgroep, worden, als dit mogelijk is, samen met hun ouders/verzorgers betrokken bij de gesprekken over het OPP.

Verband ontwikkeling in de omgeving en missie/visie

In de aanloop naar Passend Onderwijs is de samenwerking met REC de 4 Provinciën beëindigd. De directeuren van de betrokken scholen komen 4 keer per jaar bij elkaar om van elkaar te blijven leren en ontwikkelingen te bespreken. De toelating van leerlingen verloopt vanaf 01-08-2015 via het SWV 23.05 deelregio Kampen voor het SO. De school stelt zich tegelijk actief op in de ontwikkelingen van Passend Onderwijs. De Schakel/Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen maakt onderdeel uit van het grote samenwerkingsverband 23.05 (Zwolle en omstreken). De bestuurder en directeur zijn actief betrokken in verschillende werkgroepen van het nieuwe samenwerkingsverband en in het bovenschools onderwijsloket

In de strategische visie streeft het bestuur naar het ontwikkelen in de richting van inclusief onderwijs.

Om voeling te houden met de directeuren van het basisonderwijs Kampen wordt jaarlijks overleg gevoerd met het DIJK (directeuren overleg IJsselmuiden/Kampen). Daarnaast vindt structureel overleg plaats met de gemeente Kampen.

Relatie missie/visie en strategische doelstellingen

In het verlengde van de vastgestelde strategisch visie is de directiestructuur zo heringericht dat SBO en SO onder één directeur vallen en is de Schakel/Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen gehuisvest in een gebouw samen met SBO, cluster 2 en cluster 4. Binnen SWV 23.05 PO en VO en binnen de deelregio Kampen wordt constructief meegedacht in het verminderen van het aantal doorverwijzingen, in het aanbieden van passende arrangementen en in het terugplaatsen van leerlingen. Eén van de orthopedagoog van de Stichting SO&VSO Kampen e.o. wordt ingezet als orthopedagoog op de basisscholen binnen de deelregio Kampen.

Welke activiteiten gedaan om doelen te bereiken

Identiteitsbeleid

Identiteit staat jaarlijks op de agenda

Personeelsbeleid

Gesprekkencyclus: voortgangsgesprekken en beoordelingsgesprekken, 3 gesprekken in 24 maanden.

Kwaliteitsbeleid

WMK: cyclisch werken met jaarplannen per deelgebied

Materieel beleid

De gemeente Kampen heeft geconstateerd middels een onderzoek dat het binnenklimaat van Prisma moet worden hersteld. Deze operatie heeft plaatsgevonden in de zomer van 2014. Ook in 2016 vinden verbeteracties plaats.

Financieel beleid

Meerjarenbegroting is opgesteld

Ondersteuningsbeleid

Uitstroomprofiel c.q. ontwikkelperspectief per leerling is opgesteld

Scholing t.a.v. pedagogisch klimaat heeft plaatsgevonden

Jaarlijkse scholing Agressie Regulatie heeft plaatsgevonden

Onderwijskundig beleid

Inhoudelijke vakgroepen zijn per leergebied ingericht

Scholing ICT heeft plaatsgevonden

Scholing 'Passende perspectieven' heeft plaatsgevonden

Externe contacten

In het jaar 2016 detacheerde de Stichting een orthopedagoog naar het SWV en de directeur SBO/SO deels naar SO Ambelt en een pedagoog naar AT zorg.

Hoefblad 9, 8265 GM Kampen
Telefoon 038 - 3312427
Directeur VSO mw. M.I.E. Visser

Jaarverslag 2016 VSO de Spanker

Beleid onderwijs en leerlingondersteuning

De kwaliteit van de onderwijsleergebieden wordt bewaakt en ontwikkeld door ontwikkelteams. Met de keuze voor het leerling-volg-jezelf-systeem 'Doen in' heeft de Spanker de visie op onderwijs vertaald naar het portfolio van Doen in. Hierdoor wordt er op een uniforme wijze gewerkt aan alle leergebieden, volgens de kerndoelen van het voortgezet speciaal onderwijs. Met dit leerlingvolgsysteem ontstaat structuur, duidelijkheid en eigen verantwoordelijkheid (en trots) voor leerlingen en docenten. De leerlingen krijgen de verantwoordelijkheid voor een vakportfolio (praktijkvakken), een algemeen portfolio (algemeen vormende vakken) en een stageportfolio. Aan het vakportfolio en de stageportfolio zijn certificaten gekoppeld, welke gedurende de schoolloopbaan zijn te behalen. De implementatie van het project "Doen in" zal lopen van mei 2016 tot en met juni 2019, waarbij studiedagen worden georganiseerd rond dit thema.

Tijdens intervisiemomenten en organisatie – en inhoudelijke bordsessies (lean) wordt er ingegaan op de stand van zaken van de ontwikkelteams (OT) en worden OT's bevraagd.

De formele informatielijn bestaat uit de Special Info voor personeelsleden en de nieuwsbrieven voor ouders/ verzorgers, stagebedrijven en andere belanghebbenden.

Handelingsgericht werken is de basis van de ingezette schoolontwikkeling. Uitstroomprofielen, ontwikkelingsperspectieven en groepsplannen zijn daarin leidend.

Verloop van het leerlingaantal de laatste 5 jaar

Hieronder het verloop van het leerlingaantal in de afgelopen jaren:

1 oktober 2011	88
1 oktober 2012	79
1 oktober 2013	76
1 oktober 2014	71
1 oktober 2015	64
1 oktober 2016	53 + 1 gastleerling

Organisatie

De bestuurder is op de hoogte van de schoolontwikkeling door schriftelijke en mondelinge rapportage door de directeur en door periodieke gesprekken c.q. overleggen met de directeuren. We hanteren net als vorig jaar bordsessies inhoud (60 minuten) en bordsessies organisatie (30 minuten). Daarnaast zijn er intervisie momenten (60 min).

Personeel

Het formatiebeleid is uitgevoerd conform het vastgestelde beleid met expliciet onderscheiden verantwoordelijkheden per functie. Het taakbeleid is uitgevoerd in daarvoor ingerichte ontwikkelteams en in de daarvoor berekende werktijd.

Het nascholingsbeleid wordt uitgevoerd. De focus ligt op het kwalificeren van alle medewerkers op het niveau van de functie. Er is naar verdieping gezocht op de inzet van praktische vaardigheden, waarbij de enkele leerkrachten nascholing hebben gevolgd inzake VCA & SVA en arbeidstoeleiding. Daarnaast hebben alle teamleden meegedaan met de jaarlijks te herhalen Aggressie Regulatie Training. Ook dit schooljaar werd er een teamtraining gegeven met aandacht voor verdieping met het werken van de methode Vreedzame school. Voor de assistenten en leerkrachtondersteuners is een nascholingstraject opgezet, waarbij een start is gemaakt met aandacht voor Autoriteit en

pedagogisch handelen. Een vierde lichte van leerkrachten is gestart met de master opleiding, conform het vastgestelde nascholingsbeleid.

Het ziekteverzuim was dit jaar 4,41%.
Het percentage werd mede bepaald door twee langdurig zieken.

Binnen de stichting wordt vanaf 2014 m.b.t. vervanging leerkrachten, assistenten en leraarondersteuners gebruik gemaakt van personeelsbemiddelingsbureau SLIM.

Reflectie

Het kwaliteitsinstrument WMK is samen met Prisma (SBO De Trimaran en SO de Schakel) ingevoerd en zorgt voor cyclische reflectie. Er is een planning van afname voor 4 jaren ingesteld. Tevredenheidsonderzoeken voor resp. ouders, leerlingen en medewerkers passen binnen de cyclus van dit kwaliteitsinstrument. Ook in 2016 is ingezet op het eigenaarschap van de kwaliteitskaarten. De ontwikkelteams analyseren de uitkomsten van de Quickscan en/of Schooldiagnose en zetten verbeteracties planmatig in.

In de gesprekscyclus is gerichte aandacht voor reflectie, die voor leerkrachten een plaats moet krijgen in het bekwaamheidsdossier. Alle beleid is gericht op het ontwikkelen van een professionele cultuur. In 2016 is binnen de Stichting onderzoek gedaan naar een passend HR instrument. Er wordt gekozen voor het systeem Mooi. In augustus 2017 zal het systeem worden geïmplementeerd.

Doelen

Algemeen gesproken is de doelstelling dat het onderwijs dat op de Spanker gegeven wordt een directe afgeleide is van de door de overheid vastgestelde kerndoelen VSO, dagbesteding en Arbeid. Een uitwerking daarvan is te vinden in het Schoolplan 2015-2019.

Binnen de school wordt gewerkt vanuit het schoolplan met schoolondersteuningsplan en het daaruitvolgend jaarplan.

In de ontwikkelteams wordt gewerkt aan de jaarlijks gestelde doelen.

Doelen zijn:

- voortdurende verbetering van de onderwijskundige kwaliteit
- personeelsbeleid in lijn met de CAO en aansluitend bij de wet BIO
- ruimte bieden voor professionele ontwikkeling, zowel individueel als in teamverband
- het tot stand brengen en optimaliseren van VO/VSO verbinding/ samenwerking binnen regio Kampen -> uitwerking business cases
- organiseren en faciliteren van onderwijs-zorgarrangementen en zorg-onderwijsarrangementen
- inzetten op onderzoek als middel voor reflectie op meso niveau
- efficiënte organisatie en communicatie
- verfijning van het pedagogisch klimaat/sociale veiligheid

Belangrijke waarden zijn:

- erkenning van de unieke mogelijkheden van elke leerling
- een mild pedagogisch klimaat
- een lerende houding, gericht op groei in professioneel handelen

Prestaties

Prestaties worden via het leerlingvolgsysteem Parnassys elk half jaar gemeten, geregistreerd, geanalyseerd (individueel en op groepsniveau), gerapporteerd en besproken met de ouders. De prestaties worden gekoppeld aan de doelen en verwachtingen, mede op basis van het uitstroomprofiel en het ontwikkelperspectief.

Daarnaast zijn de onderwijskundige prestaties in kaart gebracht voor de schoolverlaters. De verhouding tussen intelligentieniveau en didactische prestaties zijn naar tevredenheid en kunnen worden beargumenteerd als deze afwijken.

Vanuit het MT is gerichte aandacht voor opbrengstgericht werken.

De school heeft ervoor gekozen de leerlingen meer te betrekken bij hun eigen ontwikkeling. Dit vindt plaats door het gebruik van het leerling-volg-jezelf-systeem.

Verband ontwikkeling in de omgeving en missie/visie

In de aanloop naar Passend Onderwijs is de samenwerking met REC de 4 Provinciën beëindigd. De directeuren van de betrokken scholen komen 4 keer per jaar bij elkaar om van elkaar te blijven leren en ontwikkelingen te bespreken. De toelating van leerlingen verloopt vanaf 01 augustus 2015 via het SWV 23.05 VO. De school stelt zich tegelijk actief op in de ontwikkelingen van Passend Onderwijs. De Spanker maakt onderdeel uit van het samenwerkingsverband 23.05 VO (Zwolle en omstreken). De bestuurder en de directeur zijn actief betrokken in verschillende werkgroepen van het nieuwe samenwerkingsverband.

In de strategische visie streeft het bestuur naar het ontwikkelen in de richting van inclusief onderwijs.

Relatie missie/visie en strategische doelstellingen

In het verlengde van de vastgestelde strategisch visie is de directiestructuur zo ingericht dat SBO en SO onder één directeur vallen. Het VSO kent een eigen directeur. Binnen SWV 23.05 VO wordt in Kampen door de VO-scholen constructief meegedacht in het verminderen van het aantal doorverwijzingen, in het aanbieden van passende arrangementen en in het terugplaatsen van leerlingen.

Welke activiteiten gedaan om doelen te bereiken

Personeelsbeleid

Gesprekkencyclus: voortgangsgesprekken(2) en een beoordelingsgesprek(1) binnen 24 maanden

Kwaliteitsbeleid

WMK: cyclisch werken met jaarplannen per deelgebied

Materieel beleid

Onderzoek is gestart naar juiste toekomstige huisvesting van VSO de Spanker, waarbij samenwerking met het VO uit Kampen leidend is. Per 1-8-2018 zal de Spanker verhuizen naar Marinus Postlaan 1a (in het gebouw Prisma)

Financieel beleid

Meerjarenbegroting is opgesteld

Ondersteuningsbeleid

Uitstroomprofiel c.q. ontwikkelperspectief per leerling is opgesteld
Scholing t.a.v. pedagogisch klimaat heeft plaatsgevonden
Jaarlijkse scholing Agressie Regulatie heeft plaatsgevonden

Onderwijskundig beleid

Inhoudelijke ontwikkelteams zijn per leergebied ingericht
Scholing lvjs "Doen in" en ICT heeft plaatsgevonden
Verdere kwaliteitsontwikkeling van arbeidstoeleiding in het VSO

Identiteitsbeleid

Identiteit staat jaarlijks op de agenda

Externe contacten

In het jaar 2016 detacheerde de Stichting een orthopedagoog naar het SWV, een leerkracht naar stichting Philadelphia en een leraarondersteuner naar Vitree

Stg. voor PCSO en VSO voor
Kampen e.o.

Financieel jaarverslag 2016

Inhoudsopgave

Toelichting op onderdelen van het jaarverslag	Pagina
Jaarverslag	0
Financiële kengetallen	30
Jaarrekening	
Grondslagen	31
Balans per 31 december 2016	33
Staat van baten en lasten over 2016	35
Kasstroomoverzicht	36
Toelichting op de balans per 31 december 2016	37
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	40
Gebeurtenissen na balansdatum	40
Model G, Overzicht doelsubsidies OCW	41
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016	42
Overzicht verbonden partijen	45
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	68
Bestemming van het resultaat	70
Gegevens over de rechtspersoon	71
Overige gegevens	
Controleverklaring	72

Financiële kengetallen

Aan de hand van de jaarrekening kunnen een aantal kengetallen en ratio's worden berekend die verder inzicht kunnen geven in de gevolgen van het gevoerde beleid over het boekjaar en waardoor het beeld uit de jaarrekening kan worden verduidelijkt.

<u>Kengetallen</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
<u>Rentabiliteit</u> <i>Exploitatieresultaat in een percentage van de totale baten.</i> De rentabiliteit geeft aan in hoeverre de inkomsten en uitgaven van een instelling elkaar in evenwicht houden.	2%	12%
<u>Current ratio</u> <i>Verhouding vlottende activa en kortlopend vreemd vermogen.</i> Deze verhouding geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen. Een waarde tussen de 1,5 en 2 is goed. Ligt de waarde boven de 1,5 dan is de organisatie in staat aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen.	2,69	2,99
<u>Solvabiliteit</u> <i>Eigen vermogen in percentage van het totale vermogen</i> De solvabiliteit geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is aan haar lange termijnverplichtingen te voldoen. 25% a 50% wordt als goed aangemerkt. Is de waarde hoger dan 25% dan is de organisatie in staat om aan haar lange termijn verplichtingen te voldoen.	72,9%	75,9%
<u>Kapitalisatiefactor</u>	38,4%	33,8%
<u>Kapitalisatiefactor exclusief privaat</u> <i>De kapitalisatiefactor geeft een indicatie of het totale vermogen van de organisatie niet of inefficiënt wordt benut voor de uitvoering van de taken van de organisatie.</i> De volgende % worden hierbij ter indicatie gehanteerd. 35% bovengrens grote besturen (> 8mln omzet) 60% voor kleine besturen (<5 mln)	38,1%	33,6%
Aantal leerlingen per teldatum 1-10 (t-1)	208	208
Aantal FTE (exclusief vervanging, ultimo boekjaar)	50,04	42,08
<u>Personeelskosten per FTE</u>	63.728	65.435

In verband met de overgang van het vorige administratiekantoor naar het Onderwijsbureau Meppel, zijn er verschuivingen ontstaan in de administratie en sluiten deze niet aan met de kengetallen van 2015.

Grondslagen

De activiteiten van Stg. voor PCSO en VSO voor Kampen e.o. bestaan uit het geven van primair onderwijs.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is vastgesteld dat de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn, met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Voor zover niet anders is vermeld worden activa, voorzieningen en schulden opgenomen tegen de nominale waarde.

De genoemde bedragen, voorzover niet anders vermeld, zijn opgenomen in hele euro's.

Het kasstroomoverzicht is opgenomen volgens de indirecte methode. De toelichting vloeit voort uit de toelichting op de afzonderlijke posten in de jaarrekening en is daarom niet apart opgenomen.

Het Onderwijsbureau Meppel hanteert een andere manier van rubriceren dan het vorige administratiekantoor. De cijfers 2015 en 2016 zijn daarom niet altijd vergelijkbaar.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het materieel vast actief.

De activeringsgrens is: € 3000,-

Het systeem van afschrijvingen is als volgt:

Gebouwen, bestaande uit:

- Gebouwen 5% van de aanschafwaarde
- Onderhoud 10% van de aanschafwaarde

Inventaris en apparatuur, bestaande uit:

- Inventaris 6% van de aanschafwaarde
- ICT 20% van de aanschafwaarde

Overige vaste bedrijfsmiddelen, bestaande uit:

- Onderwijsleerpakket 13% van de aanschafwaarde

Voor kosten onderhoud wordt de componentenbenadering toegepast. Indien deze kosten voor activering in aanmerking komen, worden deze geactiveerd en afgeschreven.

Financiële vaste activa

De leningen en vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen. De onder de financiële vaste activa opgenomen obligaties worden, voorzover ze worden aangehouden tot het einde van de looptijd, gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde. Obligaties die niet tot het einde van de looptijd worden aangehouden, worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Aandelen worden gewaardeerd tegen marktwaarde.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorziening voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van vorderingen.

Algemene reserve

De Algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen werkelijke baten en lasten.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserve privaot is gevormd uit resultaten uit voorgaande jaren vanuit de private geldstromen en middels het private resultaat over het onderhavige boekjaar.

In 2015 was het private vermogen ondergebracht in een bestemmingsfonds privaot. In 2016 is het private vermogen ondergebracht in een bestemmingsreserve privaot.

In 2015 was er een statutaire reserve gevormd voor het stichtings-/verenigingskapitaal, deze reserve is in 2016 ondergebracht naar de bestemmingsreserve privaot.

Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde, met uitzondering van voorzieningen ter zake van personeel en soortgelijke verplichtingen. Deze worden opgenomen tegen de berekende contante waarde. Een voorziening wordt eerst gevormd als voldaan is aan de vereisten terzake van het vormen van voorzieningen.

De voorziening duurzame inzetbaarheid wordt gevormd op basis van de ingediende verlofplanning van een personeelslid. Op basis van deze planning wordt het verlofsaldo bepaald. Dit saldo wordt contant gemaakt tegen het geldende discontopercentage. De regeling duurzame inzetbaarheid is nieuw en er worden nog maar zeer beperkt verlofplanningen gemaakt op basis van deze regeling. De voorziening wordt pas opgenomen als de verplichting betrouwbaar is te schatten.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, deze is gelijk aan de nominale waarde.

Pensioenen

Er is één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling en wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerder, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Per ultimo boekjaar heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 91,7% (Beleidsdekkingsgraad). De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De stichting heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering" en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Baten

Onder baten wordt verstaan de van overheidswege toegekende (normatieve) bijdrage OCW, overige OCW subsidies en (gemeentelijke) overheidsbijdragen, alsmede de van derden toegekende overige bijdragen. De baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

Lasten

De lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Verliezen die hun oorsprong vinden in het boekjaar worden in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

A.1.1 Balans per 31 december 2016

(na verwerking resultaatbestemming)

1.	Activa	31 december 2016	31 december 2015
1.2	Materiële vaste activa	498.483	480.121
1.3	Financiële vaste activa	27.300	20.000
	Totaal vaste activa	525.783	500.121
1.5	Vorderingen	211.005	235.286
1.7	Liquide middelen	933.732	751.406
	Totaal vlottende activa	1.144.737	986.692
	Totaal activa	1.670.520	1.486.813

2.	Passiva	31 december 2016	31 december 2015
2.1	Eigen vermogen	1.217.890	1.128.913
2.2	Voorzieningen	27.548	28.108
2.4	Kortlopende schulden	425.082	329.792
	Totaal passiva	<u>1.670.520</u>	<u>1.486.813</u>

A.1.2 Staat van baten en lasten over 2016

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
3. Baten			
3.1 Rijksbijdrage OCW	3.326.054	3.042.500	3.418.310
3.2 Overige overheidsbijdragen	54.237	23.000	21.623
3.5 Overige baten	469.169	165.600	290.030
Totaal baten	3.849.460	3.231.100	3.729.963
4. Lasten			
4.1 Personeelslasten	3.189.250	2.710.000	2.753.838
4.2 Afschrijvingen	83.390	92.000	76.441
4.3 Huisvestingslasten	88.566	143.000	152.989
4.4 Overige lasten	402.201	258.000	317.335
Totaal lasten	3.763.407	3.203.000	3.300.602
Saldo baten en lasten	86.053	28.100	429.361
5 Financiële baten en lasten	2.924	1.000-	4.905
7 Resultaat deelnemingen	-	-	542
Netto resultaat	88.977	27.100	434.808

A.1.3 Kasstroomoverzicht

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat voor financiële baten en lasten	86.053	429.361
<i>Aanpassingen voor:</i>		
- Afschrijvingen	83.390	76.441
- Mutaties voorzieningen	560-	96.896-
<i>Veranderingen in vlottende middelen:</i>		
- Vorderingen	24.281	35.099
- Kortlopende schulden	95.290	58.302
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	<u>288.454</u>	<u>502.307</u>
Ontvangen interest	<u>2.924</u>	<u>4.905</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	291.379	507.212
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(Des)investeringen materiële vaste activa	101.752-	39.427-
(Des)investeringen financiële vaste activa	7.300-	400
	<u>-</u>	<u>-</u>
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>109.052-</u>	<u>39.027-</u>
Mutatie liquide middelen	182.326	468.185
Beginstand liquide middelen	751.406	283.221
Mutatie liquide middelen	<u>182.326</u>	<u>468.185</u>
Eindstand liquide middelen	<u><u>933.733</u></u>	<u><u>751.406</u></u>

A.1.4 Toelichting op de balans per 31 december 2016

1. Activa

1.2 Materiële vaste activa

	Aanschaf- waarde per 31 december 2015	Afschrijvingen tot en met 31 december 2015	Boekwaarde per 31 december 2015	Mutaties 2016				Aanschaf- waarde per 31 december 2016	Afschrijvingen tot en met 31 december 2016	Boekwaarde per 31 december 2016
				Investeringen	Desinves- teringen	Afschrijvingen	Afschrijvingen desinvesteringen			
1.2.1 Gebouwen en terreinen	401.988	178.685-	223.303	-	-	33.585-	-	401.988	212.270-	189.719
1.2.2 Inventaris en apparatuur	369.093	136.742-	232.351	95.163	-	42.769-	-	464.256	179.511-	284.746
1.2.3 Overige vaste bedrijfs- middelen	59.147	34.681-	24.466	6.590	0-	7.037-	0	65.736	41.718-	24.019
Materiële vaste activa	830.228	350.108-	480.121	101.752	0-	83.390-	0	931.981	433.498-	498.483

De aanschafwaarde Gebouwen en Terreinen bestaat uit Verbouwingen 116.709 en onderhoud middellang 285.279 deze laatste stond in 2015 gepresenteerd onder 1.2.2

De Aanschafwaarden overige vaste bedrijfsmiddelen 59.146,91 stond in 2015 gepresenteerd onder 1.2.2, dit betreft aanschaffingen OLP

Onder inventaris en apparatuur vallen de posten Meubilair, Technisch inventaris en ICT middelen.

Onder overige vaste bedrijfsmiddelen vallen investeringen in onderwijsleerpakket en overige investeringen.

De activa welke is overgenomen van De Ambelt is om niet verkregen en daarom niet geactiveerd.

De boekwaarde van deze activa bij De Ambelt bedroeg voor overdracht circa 34.000 euro.

1.3 Financiële vaste activa

	Boekwaarde per 31 december 2015	Mutaties 2016			Boekwaarde per 31 december 2016
		Investe- ringen	Desinves- teringen	Resultaat	
1.3.7 Overige vorderingen	38.493	-	2.700-	-	35.793
Uitgifte lening	-	10.000	-	-	10.000
Voorziening wegens oninbaarheid	18.493-	-	-	-	18.493-
Totaal	20.000	10.000	2.700-	-	27.300

De boekwaarde op 31-12-2015 betreft een vordering op een personeelslid, hiervan is 1200,- kortlopend.

Met ingang van 2016 wordt het kortlopende deel apart gepresenteerd onder de vorderingen (1.5.)

in de jaarrekening.

De investering betreft een lening aan Stichting Prisma

1.5 Vorderingen

	31 december 2016	31 december 2015
1.5.1 Debiteuren	20.810	31.257
1.5.2 Vorderingen OCW	170.014	184.323
De vordering OCW heeft betrekking op de overlopende posten vanuit de personele lumpsum, impulsgebieden en personeels- en arbeidsmarktbeleid.		
1.5.6 Overige overheden	984	-
<i>Overige overlopende activa</i>	<i>15.957</i>	<i>2.672</i>
<i>Vervangingsfonds</i>	<i>2.039</i>	<i>17.034</i>
<i>Kruisposten</i>	<i>1.200</i>	<i>0</i>
1.5.8 Overlopende activa	19.196	19.706
Totaal Vorderingen	211.004	235.286

De vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

1.7 Liquide middelen

	31 december 2016	31 december 2015
1.7.1 Kasmiddelen	-	-
1.7.2 Banken	933.732	751.406
	933.732	751.406

2.1 Eigen vermogen

	Boekwaarde per 31 december 2015	Mutaties 2016		Boekwaarde per 31 december 2016
		Bestemming resultaat	Overige mutaties	
2.1.1 Algemene reserve	1.116.954	89.514	-	1.206.468
2.1.3 Bestemmingsreserve privaat	-	11.421	-	11.421
2.1.5 Bestemmingsfonds privaat	8.684	8.684-	-	-
2.1.8 Statutaire reserves	3.274	3.274-	-	-
	1.128.913	88.977	-	1.217.890

De bestemmingsreserve privaat is gevormd uit resultaten uit voorgaande jaren vanuit de private geldstromen.

2.2 Voorzieningen

	Boekwaarde per 31 december 2015	Mutaties 2016			Boekwaarde per 31 december 2016	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
		Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval			
2.2.1 Personeel	28.108	2.321	2.881-	-	27.548	4.236	23.312
<i>Jubilea</i>	23.108	2.321	2.881-	-	22.548	4.236	18.312
<i>Overig personeel</i>	5.000	-	-	-	5.000	-	5.000
	<u>28.108</u>	<u>2.321</u>	<u>2.881-</u>	<u>-</u>	<u>27.548</u>	<u>4.236</u>	<u>23.312</u>

2.4 Kortlopende schulden

	31 december 2016	31 december 2015
2.4.3 Crediteuren	53.119	35.797
2.4.7.1 <i>Loonheffing</i>	129.102	121.691
2.4.7.3 <i>Premies sociale verzekeringen</i>	13.811	-
2.4.7 Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	<u>142.913</u>	<u>121.691</u>
2.4.8 Schulden terzake van pensioenen	30.061	27.538
2.4.9 Overige kortlopende schulden	29.467	3.205
2.4.10.5 <i>Overlopende passiva m.b.t. vakantiegeld</i>	93.911	88.009
2.4.10.8 <i>Overlopende passiva algemeen</i>	75.610	53.552
2.4.10 Totaal overlopende passiva	<u>169.521</u>	<u>141.561</u>
Totaal kortlopende schulden	<u><u>425.082</u></u>	<u><u>329.792</u></u>

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

2.5 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Er is een contract met Onderwijsbureau Meppel. Dit contract wordt periodiek verlengd.

De Stichting heeft voor kopieerwerk een contract afgesloten bij Ricoh met een looptijd van 36 maanden ingaande op 01-03-2015. Het kwartaalbedrag zal € 6.150,- per kwartaal (excl btw) bedragen.

Er loopt een energie contract bij Essent voor een bedrag van € 21.500,- per jaar

Bij vertrek van één van de medehuurlers van het pand Prisma, hebben de achterblijvende huurder een overnameverplichting met betrekking tot de inventaris die gemeenschappelijk wordt gebruikt. De overnameverplichting inventaris wordt geschat op minimaal €150K.

Per 1 augustus 2016 zijn de leerlingen van de Ambelt door de ouders/verzorgers ingeschreven bij het SO (05PZ). Met de Ambelt zijn specifieke afspraken gemaakt over overdracht van personeel, activiteiten, materiële zaken. Dit is vastgelegd in het zogenaamd transitiedocument dat door beide bestuurders is overeengekomen en is goedgekeurd door beiden Raden van Toezicht na instemming van de GMR-en en met instemming van de vakbonden. De transitie kent zowel bestuurlijke en juridische aspecten als inhoudelijke. Het inhoudelijk traject gaat over de gewenste integratie van SO en SBO (tot 1 augustus 2016: Trimaran, Schakel en Ambelt) tot één school die per 1 augustus 2016 de naam Prisma; gespecialiseerd onderwijs Kampen kreeg. In het schoolspecifieke deel van dit verslag leest u hierover meer.

Met de inspectie van het onderwijs is meerdere keren van gedachten gewisseld over de mogelijkheden en kansen bij de inrichting van deze geïntegreerde school. Ook met de programmadirecteur Passend Onderwijs van OC&W en met ondersteuning van de PO-raad en LECSO is gezocht naar mogelijkheden. Onder begeleiding van externe deskundigheid is het concept voor de school ontwikkeld samen met de teamleden. Aan de staatssecretaris van OC&W is in november 2016 een verzoek gedaan om experimenteerterruimte te verkrijgen. Aan de hand van onderzoek met NRO-gelden, eigen onderzoek onder leiding van Lector Cathy van Tuijl (Saxion hogescholen) en door middel van Lesson Study wordt onderzoek gedaan op drie niveaus binnen de organisatie: Macro (financiën en bestuur/beleid), Meso (effecten en ondersteuningsbehoefte bij leerkrachten), Micro (effecten op gedag en leereffecten bij leerlingen). Inmiddels is er op 22 december 2016 een motie op initiatief van Bruins (CU) en ROG (CDA) door de Tweede Kamer aangenomen waarin de staatssecretaris gevraagd wordt om experimenten SO en SBO ruimte te verschaffen om samenwerking en integratie na te kunnen streven. Over deze wijze waarop deze experimenteerterruimte invulling krijgt, vindt momenteel overleg plaats met de PO-raad en met OC&W

Inmiddels heeft de Inspectie van het Onderwijs (mevr. Broeren en mevr. Wilmer) op 6 juni 2017 een bezoek gebracht aan de school en toegezegd met een schriftelijk verslag te komen, dit naar aanleiding van het gesprek waarin de school ruimte op dit experiment vraagt voort te zetten. Op 13 juni 2017 heeft namens het OC&W, mevr. Van Vlooswijk, de bestuurder geïnformeerd dat het experiment kan worden voortgezet totdat er 1-8-2018, of zo spoedig mogelijk erna, via een Algemene Maatregel van Bestuur deze ruimte er komt voor alle scholen voor speciaal onderwijs.

De SO- en de SBO school maken gebruik van dezelfde locatie wat heeft geleid tot een hogere bekostiging. Zoals genoemd is hier mondeling veel overleg over geweest met het ministerie die welwillend tegenover deze methodiek stonden. Omdat er nog geen schriftelijke goedkeuring van het ministerie is ontvangen loopt de Stichting een risico van terugbetaling ministerie gelden wanneer het ministerie onverhoopt anders besluit.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de waardering van de in de balans getoonde posten of het resultaat.

Model G, Overzicht doelsubsidies OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Totaalbedrag toewijzing (€)	Ontvangen in 2016
Lerarenbeurs	21.853	21.853
Lerarenbeurs LBS6	65.145	65.145
	<u>86.998</u>	<u>86.998</u>

De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebesch

Geheel uitgevoerd en afgerond	Nog niet geheel afgerond
X	
X	

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2-A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Totaalbedrag toewijzing (€)	Ontvangen tm 2016	Totale kosten	Te verrekenen 31 december 2016
	-	-	-	-
Aflopend	-	-	-	-

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Totaalbedrag toewijzing (€)	Saldo 31 december 2015	Ontvangen in 2016	Lasten 2016	Totale kosten	Saldo nog te besteden 31 december 2016
	-	-	-	-	-	-
Doorlopend	-	-	-	-	-	-

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen OCW

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
3.1.1.1 Rijksbijdragen OCW	2.982.393	2.861.000	3.173.503
3.1.2.2 Niet geormerkte subsidies	109.463	17.000	14.722
Totaal rijksbijdragen via OCW	3.091.856	2.878.000	3.188.225
3.1.4 Rijksbijdragen via samenwerkingsverband	234.198	164.500	230.085
Totaal rijksbijdragen	3.326.054	3.042.500	3.418.310

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen en subsidies	12.320	23.000	21.623
3.2.2 Overige overheidsbijdragen	41.917	-	-
	54.237	23.000	21.623

3.5 Overige baten

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
3.5.1 Verhuur	1.479	-	373
3.5.2 Detachering personeel	131.891	95.000	137.021
3.5.4 Sponsoring	100	-	-
3.5.5 Ouderbijdragen	15.730	-	-
3.5.6 Overig	319.969	70.600	152.636
	469.169	165.600	290.030

4.1 Personele lasten

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
<i>Bruto lonen en salarissen</i>	<i>2.169.043</i>	<i>1.897.811</i>	<i>2.053.714</i>
<i>Sociale lasten</i>	<i>495.263</i>	<i>433.332</i>	<i>482.679</i>
<i>Pensioenlasten</i>	<i>239.954</i>	<i>209.949</i>	<i>250.382</i>
4.1.1 Lonen en salarissen	2.904.260	2.541.091	2.786.775
4.1.2.1 <i>Dotaties personele voorzieningen</i>	<i>2.321</i>	-	<i>20.020-</i>
4.1.2.2 <i>Personeel niet in loondienst</i>	<i>203.277</i>	<i>20.000</i>	<i>37.656</i>
4.1.2.3 <i>Overig</i>	<i>110.544</i>	<i>84.909</i>	<i>133.609</i>
4.1.2.4 <i>Scholing/opleiding</i>	<i>63.786</i>	<i>64.000</i>	-
4.1.2 Overige personele lasten	379.928	168.909	151.245
4.1.3 Af: Uitkeringen	94.938-	-	184.182-
	3.189.250	2.710.000	2.753.838

	Realisatie 2016	Realisatie 2015
Aantal FTE (exclusief vervanging, ultimo boekjaar)	50,04	46,59

4.2 Afschrijvingen

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
4.2.2.1 Gebouwen	33.585	-	6.768
4.2.2.2 Inventaris en apparatuur	42.769	92.000	69.673
4.2.2.4 Onderwijsleerpakket	7.037	-	-
	<u>83.390</u>	<u>92.000</u>	<u>76.441</u>

4.3 Huisvestingslasten

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
4.3.1 Huur	50.456	110.500	210
4.3.3 Onderhoud	8.926	5.000	37.171
4.3.4 Water en energie	23.073	15.000	53.534
4.3.5 Schoonmaakkosten	1.603	-	38.878
4.3.6 Heffingen	2.229	8.500	14.814
4.3.8 Overige huisvestingslasten	2.279	4.000	8.382
	<u>88.566</u>	<u>143.000</u>	<u>152.989</u>

4.4 Overige lasten

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	217.359	76.500	61.341
4.4.2.1 Inventaris en apparatuur	31.438	50.000	170.939
4.4.2.2 Leermiddelen	76.588	50.000	-
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	108.026	100.000	170.939
4.4.4 Overig	76.816	81.500	85.055
	<u>402.201</u>	<u>258.000</u>	<u>317.335</u>

Uitsplitsing

4.4.1.1 Honorarium onderzoek jaarrekening	2.251		4.263
Accountantslasten	2.251		4.263

Flynth Audit heeft voor de controle van de jaarrekening een mantelcontract afgesloten met Onderwijsbureau Meppel. Als gevolg hiervan factureert Flynth Audit aan Onderwijsbureau Meppel en niet rechtstreeks aan de afzonderlijke schoolbesturen, welke bij Onderwijsbureau Meppel zijn aangesloten. Onderwijsbureau Meppel brengt voor haar totale dienstverlening aan de afzonderlijke schoolbesturen een all-in vergoeding in rekening. Hierin zijn de kosten voor de controle van de jaarrekening opgenomen. Het bedrag dat in de jaarrekening is toegelicht aangaande de controle van de jaarrekening is gebaseerd op een interne calculatie van het totale budget van Flynth Audit, welke gebaseerd is op de omvang van het schoolbestuur ten opzichte van het totaal.

5 Financiële baten en lasten

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
5.1 Rentebaten	2.924	-	5.059
5.5 Rentelasten	-	1.000-	154-
	<u>2.924</u>	<u>1.000-</u>	<u>4.905</u>

7 Buitengewone baten en lasten

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
Buitengewone baten	-	-	542
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>542</u>

A.1.7 Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen (minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap)

<u>Naam</u>	<u>Juridische vorm</u>	<u>Statutaire zetel</u>	<u>Code activiteit</u>
Prisma	Stichting	Kampen	4
Stichting VO2305	Stichting	Gemeente Zwolle	4

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

A.1.8

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren die op Stg. voor PCSO en VSO voor Kampen e.o. van toepassing is.

Op grond van de WNT regelgeving is de klasseindeling B van toepassing. Bij deze klasseindeling geldt voor 2016 een bezoldigingsmaximum van € 117.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1. BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen mét dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling (bedragen in €)

Naam	H. van der Wal				
Functie					
Aanvang en einde functievervulling 2016	1/1-31/12				
Omvang dienstverband in FTE	0,4				
Gewezen topfunctionaris j/n	n				
(Fictieve) dienstbetrekking j/n	j				
Individueel WNT-maximum		46.800			
Beloning	36.956				
Belastbare onkostenvergoedingen	0				
Beloningen betaalbaar op termijn	4.977				
Subtotaal	41.933				
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0				
Totaal bezoldiging	41.933				
Verplichte motivering indien overschrijding	PM				

Gegevens 2015					
Aanvang en einde functievervulling 2015	1/1-31/12				
Omvang dienstverband 2015 in FTE	0,4				
Beloning	35.432				
Belastbare onkostenvergoedingen	0				
Beloningen betaalbaar op termijn	5.105				
Totaal bezoldiging 2015	40.537				

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen (bedragen in €)

Naam	H.R. Schaafsma	W.A. Visser	M. Schutte- de Rijke	K.J. Voogd	H.F.E. van Dijkhorst
Functie	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling 2016	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12
Individueel WNT-maximum	17550	11700	11700	11700	11700
Beloning	3.325	900	1.200	2.000	2.500
Belastbare onkostenvergoedingen					
Beloningen betaalbaar op termijn					
Subtotaal	3.325	900	1.200	2.000	2.500
-/- Onverschuldigd betaald bedrag					
Totaal bezoldiging	3.325	4.025	3.075	2.000	5.625
Verplichte motivering indien overschrijding	PM	PM	PM	PM	PM

Gegevens 2015					
Aanvang en einde functievervulling 2015	1/1-31/12	1/1-31/12	17/6-31/12	17/6-31/12	1/1-31/12
Beloning	4.023	0	0	1.815	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0	0
Totaal bezoldiging 2015	4.023	0	0	1.815	0

De leden W.A. Visser, M. Schutte-de Rijke en H.F.E. van Dijkhorst hebben de beloning over 2015 in 2016 uitbetaald gekregen, hierdoor wijk de hun bezoldiging af van de andere RvT leden.

2. UITKERINGEN WEGENS BEËINDIGING DIENSTVERBAND AAN TOPFUNCTIONARISSEN MET OF ZONDER DIENSTBETREKKING (bedragen in €)

Naam					
Functie(s) gedurende dienstverband					
Omvang dienstverband in FTE					
Jaar waarin dienstverband is beëindigd					
Individueel WNT-maximum ontsluitkering					
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband -/- Onverschuldigd deel					
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	0				
Waarvan betaald in 2016					
Verplichte motivering indien overschrijding	PM				

3. OVERIGE RAPPORTAGEVERPLICHTINGEN OP GROND VAN DE WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2016 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2016 geen ontsluitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Bestemming van het resultaat

Het voorstel voor de resultaatbestemming is als volgt:

€	89.514	wordt toegevoegd aan de algemene reserve
€	11.421	wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve privaat
€	8.684-	wordt onttrokken aan bestemmingsfonds privaat
€	3.274-	wordt onttrokken aan de Statutaire reserves privaat

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

Bestuur:

- H.J. van der Wal

Toeziçthouder:

- H.R. Schaafsma

- W.A. Visser

- H.F.E. van Dijkhorst

- K.J. Voogd

- M. Schutte- de Rijke

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bestuursnummer	86971
Naam instelling	Stg. voor PCSO en VSO voor Kampen e.o.
KvK-nummer	41022035
Statutaire Zetel	Kampen
Adres	Marinus Postlaan 1A
Postadres	
Postcode	8264 PB
Plaats	Kampen
Telefoon	038-3312427
E-mailadres	administratie@sokampen.nl
Website	www.sokampen.nl
Contactpersoon	H. van der Wal
Telefoon	038-3312427
E-mailadres	h.vanderwal@sokampen.nl

BRIN-nummers	02WY	De Trimaran
	05PZ-01	De Spanker
	05PZ-00	De Schakel

Overige gegevens

Controleverklaring